

REFERAT 2018-21: Økonomiudvalget d. 22-08-2018

Mødedato Onsdag d. 22. august 2018 kl. 08:30

Mødested Magistratssalen, Sønderborg Rådhus

Mødedeltagere Erik Lauritzen, Jan Prokopek Jensen, Niels Ole Bennedsen, Jesper Smaling, Stephan Kleinschmidt, Aase Nyegaard, Peter Hansen, Tage Petersen, Stefan Lydal

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Godkendelse af det administrative budget 2019-2022.....	4
Godkendelse af pris- og lønregulering budgettet for 2018-2022.....	8
Godkendelse af konsekvenser af økonomiaftalen 2018-2022 DUT mv.....	11
Godkendelse af effektiviseringskatalog 3.....	17
Godkendelse af 1. behandling af budget 2019 og overslagsårene 2020-2022.....	19
Drøftelse af anlægsbudgettering 2019-22.....	23
Orientering omkring analyseemner til afdækning af effektiviseringspotentialer.....	25
Godkendelse af ombygning Borgmester Andersens Vej 43, Sønderborg, Boligforeningen Søbo afd.	27
Godkendelse af Revisionsberetning nr. 32 - Afsluttende beretning 2017.....	29
Godkendelse af mødeplan for 2019 - Økonomiudvalg.....	31
Godkendelse af forslag til lokalplan 4.6-8 for et nyt butiksområde ved Center Øst, Sønderborg.....	33
Godkendelse af forslag til lokalplantillæg til lokalplan 4.9-4 erhvervsområde Sønderborg Nord.....	36
Godkendelse af igangsættelse af lokalplan samt kommuneplantillæg for området mellem Sundsmar	38
Godkendelse af retningslinjer for pulje til borgerinitiativer i forbindelse med bystrategierne.....	40
Godkendelse af ændringer og tilføjelser til Regulativ for renholdelse og vintertjeneste.....	43
Organisationsproces for Brand & Redning - Godkendelse af tiltag.....	46
Godkendelse af løsningsmodel for Kegnæs Brandstation.....	50
Godkendelse af overtagelse af landbrugsejendom.....	56
Godkendelse af fremadrettet model for lejeniveau for antennepositioner i Sønderborg Kommune....	58
Beslutning om kapacitetsoptimering i området Nordals ud fra Masterplan for dagtilbud Als Nord...	61
Godkendelse af Sammenhængende børne- og ungepolitik - ambitioner i øjenhøjde.....	64
Godkendelse - Masterplan for Handel og Turisme 2.0.....	67
Godkendelse af regnskab for 2017 for Sønderborg Jordkøbsnævn.....	69
Orientering af MED strukturen efter organisationsændringen februar 2018.....	70
Orientering om status på udmøntningsplan 2018-2021 august 2018.....	72
Orientering om ledelsesinformation 2018 - ultimo juli 2018 - Økonomiudvalg.....	74
Orientering om ledelsesinformation 2018 – Ultimo juli 2018 - Byrådet.....	76
Godkendelse af salg af projektejendom.....	78
Godkendelse af salg af fire projektejendomme.....	80
Køb af ejendommen.....	82
Godkendelse af udbud af areal.....	84
Godkendelse - finansiering af Ungehuset Mejeriet.....	86
Godkendelse af model for konkurrenceudsættelse.....	89
Lukket: Generel orientering.....	92

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

17/44871

Sagsresumé

-

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at godkende

- dagsordenen.

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Godkendt.

Punkt 2: Godkendelse af det administrative budget 2019-2022

18/19849

Sagsresumé

Det følger af budgetstrategien, at forvaltningen fremlægger administrative budgetelementer til politisk godkendelse. Hovedsigtet er at fastholde et eksisterende serviceniveau, hvorfor oplægget søger at korrigere for demografiske ændringer, lokale politiske beslutninger m.v.

Det påpeges, at indholdet i det administrative budgetoplæg lægger et fremadrettet pres på kommunens serviceramme.

Økonomiudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at godkende

- ændringer til det administrative budget, som herefter indarbejdes i kommunens budgetbalancer

Sagsfremstilling

Forvaltningen har udarbejdet forslag til det administrative budgetoplæg for budgetårene 2019-2022.

Jf. budgetstrategien for 2019-2022 skal samtlige indarbejdede ændringer til det administrative budgetoplæg forelægges Økonomiudvalget og Byrådet i august i forbindelse med godkendelse af 1. behandling af budgettet.

Forvaltningen har udarbejdet administrativt budgetoplæg for 2019-2022, med udgangspunkt i det eksisterende overslagsår 2019. Det administrative budget har som overordnet formål at sikre, at det politisk fastlagte service/aktivitetsniveau videreføres. Det administrative budget sigter således mod at være et budget over, hvad det koster at drive Sønderborg Kommune videre i år 2019 med uændret serviceniveau i forhold til kommunens budget 2018.

Tilpasningen af basisbudgettet for 2019 og overslagsårene omfatter følgende:

- Korrektion for konkrete politiske beslutninger vedtaget efter 4. oktober 2017, og som har budgetmæssig betydning fremover.
- Mængdereguleringer som følge af den demografiske udvikling i henhold til aftalte demografi- og tildelingsmodeller.

Tilpasningen foregår i 2018 priser. Pris- og lønreguleringer til 2019-niveau sker i overensstemmelse med KL's anbefalinger og behandles på Økonomiudvalgets møde i august.

Korrektioner for lovændringer behandles på Økonomiudvalgets møde i august ud fra lov- og cirkulæreprogrammet (DUT).

Samlet set er der indarbejdet følgende ændringer i forhold til det oprindelige vedtagne budget for årene 2019-2022 opdelt pr. udvalg – se også vedhæftet specifikation

Udvalgene	2019	2020	2021	2022
	I 1.000 kr.			
	-7.087	-6.372	-6.372	-6.372
Arbejdsmarked/Integration				
Andel af effektiviseringsudmøntning af compliance	-460	-460	-460	-460
Pol. 11 Integration				
Pol. 12 Borgerservice	-7.510	-7.020	-7.020	-7.020
	883	1.108	1.108	1.108
	3.524	4.092	4.092	4.092
Sundhed				
Andel af effektiviseringsudmøntning af compliance	-112	-112	-112	-112
Pol. 13 Sundhed				
Pol. 19 Medfinans.	-530	-530	-530	-530
	4.166	4.734	4.734	4.734
	18	-531	-852	4.542
Social og Senior				
Andel af effektiviseringsudmøntning af compliance	-768	-768	-768	-768
Pol. 17 Handicap				
Pol. 22 Hjemmepleje.	66	66	66	66
Pol. 23 Plejecentre og dagtilbud.	439	158	-163	5.231
	281	13	13	13
	11.076	16.254	17.456	13.363
Børne- og Uddannelse				
Andel af effektiviseringsudmøntning af compliance	-495	-495	-495	-495
Pol. 14 Dagtilbud				
Pol. 15 Undervisning	4.463	2.724	3.895	8.383
Pol. 16 Børn m. særlige behov	3.628	10.285	10.316	1.735
Pol. 18	3.577	3.837	3.837	3.837
	-97	-97	-97	-97
	-42	-42	-42	-42
Kultur, Idræt, Handel og Turisme				
Andel af effektiviseringsudmøntning af compliance	-165	-165	-165	-165
Pol. 01 Demokrati				
Pol. 10 Kultur m.m.	-117	-117	-117	-117
	240	240	240	240
Erhverv				
Andel af effektiviseringsudmøntning af compliance	-53	-53	-53	-53
	-53	-53	-53	-53
Teknik og Miljø				
Andel af effektiviseringsudmøntning af compliance	116	-134	-134	-134
Pol. 08 Veje og trafik	-221	-221	-221	-221
Pol. 20 Komm. ejendomme				

	45	45	45	45
	292	42	42	42
	3.507	3.507	4.257	4.257
Økonomi				
Andel af effektiviseringsudmøntning af compliance	-840	-840	-840	-840
Neutralisering af compliance				
Pol. 01 Demokrati	3114	3114	3114	3114
Pol. 02 Personale	27	27	27	27
Pol. 10 Kultur, idræt m.m.	90	90	90	90
Pol. 16 Børn m. særlige behov	-500	-500	-500	-500
Pol. 24 Ledelse m.m.	586	586	586	586
	1.030	1.030	1.780	1.780
Driftsvirksomheden i alt	11.059	16.721	18.352	19.653
Heraf				
- serviceudgifter	14.670	19.349	20.980	22.281
- overførselsudgifter	-3.611	-2.628	-2.628	-2.628
Anlægsvirksomheden i alt	500	500	-250	-250
Finansforskydninger	-200	-200	-200	-200
Ændringer i alt	11.359	17.021	17.902	19.203

Konsekvenser for den fremtidige servicevækstramme

I det vedhæftede materiale er specificeret hvorledes elementerne samlet set hører under serviceområderne eller overførselsområderne. Det overordnede billede i alle årene er, at overførselsområderne reduceres, mens der sker en budgetudvidelse på serviceområderne. I 2019 udvides serviceområderne med ca. 15 mio. kr., stigende til ca. 22 mio. kr. i 2022.

Sådanne udvidelser må forventes at lægge et pres på kommunens muligheder for at overholde fremtidige servicerammer.

Herudover bemærkes, at der kan forekomme korrektioner på indtægtssiden i forhold til lovændringer ud fra lov- og cirkulærepragrammet (DUT).

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet forslagene indgår i budgetbalance nr. 3 til den politiske budgetfase.

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Godkendt.

Bilag

Punkt 3: Godkendelse af pris- og lønregulering budgettet for 2018-2022

18/1110

Sagsresumé

Kommunernes Landsforening (KL) vurderer, at de kommunale lønninger stiger med 1,96 pct. fra 2018 til 2019, og at øvrige priser i gennemsnit stiger med 2,01 pct.

Herudover nedjusterer KL skønnet over pris- og lønudviklingen fra 2017 til 2018.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender, at

- nedskrivningen af løn og priserne fra 2017 til 2018 alene foretages for budgetårene 2019-2022
- reguleringsprocenten fra 2018 til 2019 vedrørende lønninger, følger KL's vurdering og fastsættes til 1,96 pct.
- Reguleringsprocenten fra 2018 til 2019 vedrørende priser, følger KL's vurderinger

Sagsfremstilling

KL's overordnede skøn for pris- og lønregulering for årene 2018-2022 er følgende:

Vækst i pct.	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Lønstigninger for kommunalt ansatte	1,25	1,96	3,23	2,70	2,70
Brændsel og drivmidler	3,82	1,58	0,95	0,95	0,95
Øvrige varer og anskaffelser	0,16	0,77	0,95	0,95	0,95
Entreprenør- og håndværkerydelser	1,92	1,89	1,89	1,89	1,89
Øvrige tjenesteydelser	1,69	2,33	2,33	2,33	2,33
Tilskud til kollektiv trafik (02.32.31 gr. 001)	3,09	2,36	2,36	2,36	2,36
Priser i alt	1,61	2,01	2,01	2,01	2,01
Priser og løn i alt	1,4	2,0	2,8	2,5	2,5

Revideret pris- og lønskøn for indeværende år (2017-2018)

Overordnet er der tale om en nedjustering af niveauerne, sammenholdt med tidligere skøn for perioden 2017-2018. Det bemærkes, at de nye, nedjusterede pris- og lønskøn, ligeledes indgår i det udmeldte bloktilskud og altså dermed også er en

del af kommunens indtægtsside. Kommunernes servicevækstramme for indeværende år, vil ligeledes blive nedjusteret.

I nedenstående tabel ses henholdsvis nyeste og anvendte indarbejdede skøn for budgetåret 2018. Nedjusteringen i 2017/18 skyldes både et lavere prisskøn og lønskøn. Nedjusteringen på lønsiden skyldes, at udmøntningen fra reguleringsordningen og privatlønsværnet skønnes mindre end forudsat. På prissiden er nedjusteringen særligt indenfor øvrige tjenesteydelser.

KL's skøn	Nyt skøn (juni 2018)	Anvendte skøn (juni 2017)	Forskellen til seneste skøn
	2017-2018	2017-2018	2017-2018
Løn	1,25	1,52	-0,27
Priser:			
Brændsel	3,82	2,13	1,69
Øvrige varer og Anskaffelser	0,16	0,91	-0,75
Entreprenør- og håndværkerydelser	1,92	2,38	-0,46
Øvrige tjenesteydelser	1,69	2,40	-0,71
Tilskud til kollektiv trafik	3,09	2,80	-0,29
Priser i alt	1,61	2,16	-0,55

Indarbejdelse af KL's nedjusterede pris- og lønskøn for 2017 til 2018, vil betyde en nedjustering af indeværende års budget på 12,5 mio. kr., som vist i nedenstående tabel.

Driftsvirksomheden opdelt jf. nedenfor	Mio. kr.
Serviceområdet ex. Lønninger og tjenestemandspensionen	-3,6
Lønninger og tjenestemandspensioner indenfor serviceområdet	-6,4
Overførselsområdet	-2,6
I alt	-12,5

Forvaltningen foreslår, at reguleringen alene foretages for budgetårene 2019-2022, idet en eventuel regulering for indeværende år (2018) vil komme sent i året, i forhold til institutionernes disponering af årets udgifter.

Hertil skal nævnes, at der i forbindelse med budgetlægningen for henholdsvis år 2016 og 2017 blev indarbejdet en prisreduktion på 9 mio. kr. årligt fra år 2016 samt 6 mio. kr. årligt fra år 2017.

Forslag til regulering af lønbudget 2019

Med udgangspunkt i KL's pris- og lønskøn pr. juni 2018 er lønningerne – art 1 – samlet set reguleret med 1,96 pct. Med baggrund i de indgåede overenskomster bliver lønningerne generelt reguleret med 1,72 pct. Hertil sker der en differentieret lønregulering til særskilte grupper op til de 1,96 pct.

Lønbudgettet udgør knap 49 pct. af nettodriftsbudgettet.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser. Pris- og lønreguleringen indgår i budgetbalance nr. 3 til den politiske budgetfase.

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Udvalget anbefaler indstillingen.

Punkt 4: Godkendelse af konsekvenser af økonomiaftalen 2018-2022 DUT mv.

18/25904

Sagsresumé

Regeringen og Kommunernes Landsforening (KL) har indgået aftale om kommunernes økonomi for 2019.

Selve aftalen indeholder en række fokuspunkter med økonomisk betydning for kommunens budgetlægning, ligesom der efterfølgende er modtaget materialer vedrørende blandt andet lov- og cirkulæreprogrammet, også kaldet DUT (Det Udvidede Totalprincip).

I nærværende sag fremlægges konsekvenserne af ovenstående, baseret på forvaltningens gennemgang og vurdering i en lokal optik. Konsekvenserne foreslås indarbejdet som budgetforudsætning i det fremadrettede budgetmateriale.

Økonomiudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at godkende, at

- den af forvaltningen foreslåede udmøntning af økonomiaftalen i 2019 indgår i det videre budgetarbejde (budgetbalance nr. 3)
- samt at elementerne for 2018 videresendes til Byrådets godkendelse

Sagsfremstilling

Regeringen og KL har i juni 2018 indgået en aftale om kommunernes økonomi for 2019, herunder aktstykke nr. 148, som er vedtaget 21. juni 2018. I økonomisk henseende kan aftalens betydning inddeles i fire hovedområder, som gennemgås særskilt nedenfor. I overskriftsform omhandler disse:

1. Lov og cirkulæreprogrammet, også kaldet DUT (Det Udvidede Totalprincip), hvor kommunernes bloktilskud reguleres afhængigt af opgaveplacering
2. Øvrige reguleringer i aktstykket til økonomiaftalen
3. Reguleringer på beskæftigelsesområdet samt budgetgarantien
4. Afledte effekter af økonomiaftalen

Det bemærkes indledningsvis, at sagen indeholder elementer vedrørende budgetperioden 2019-22 såvel som indeværende 2018. Dette er gjort med henblik på at skabe grundlag for en samlet drøftelse af elementernes indhold og konsekvenser.

Nedenstående gennemgang sker på baggrund af forvaltningernes vurdering.

1. Lov og cirkulæreprogrammet, DUT

Lov- og cirkulæreprogrammet indeholder økonomiske konsekvenser af lovændringer og eventuelle opgaveflytninger mellem det statslige, regionale og kommunale niveau. Det fremgår af årets materialer, at bloktilskuddet på landsplan reguleres som vist i nedenstående tabel. Af tabellen fremgår desuden Sønderborg Kommunes andel af bloktilskuddets regulering, svarende til 1,28 pct. Det ses, at Sønderborg Kommunes bloktilskud øges med 4 mio. kr. i 2018 som følge af lov og cirkulæreprogrammet. Denne regulering indgår på kommunens indtægtsside.

Det ligger som en underlæggende forventning, at forøgelse på indtægtssiden modsvares af en parallel forøgelse af kommunens udgiftsside. Paralleliteten bør selvsagt tage hensyn til lokale forhold, som kan berettige afvigelser fra hovedreglen. Det samlede materiale omhandler en lang række enkeltposter, som forvaltningen, inden for de enkelte udvalgsområder, har underlagt en vurdering i forhold til det faktiske lokale behov for mer- eller mindreudgifter.

Det samlede vurderede behov for Sønderborg Kommune fremgår nederst i tabellen og foreslås indarbejdet i det videre budgetarbejde, for så vidt angår elementet ”lov og cirkulæreprogram”. Der henvises til bilag 1 for en udspecificering af de enkelte delelementer og deres økonomiske betydning.

Lov- og cirkulæreprogrammet – DUT	Mer- eller mindreudgifter				
	2018	2019	2020	2021	2022
	I 1.000 kr. (2019-prisniveau)				
Kommunerne under ét	311.900	95.900	1326.500	1.628.500	1.612.600
Heraf udgør Sønderborg Kommunes andel 1,28 pct.	4.023	1.229	16.994	20.863	20.659
Vurderet behov	3.649	853	8103	14.227	13.798

Note: Negativt fortegn i tabellen angiver reduktioner af bloktilskud/udgiftsbehov

2. Øvrige reguleringer i aktstykket til økonomiaftalen

Udover DUT, som er en del af aktstykket til økonomiaftalen, indgår øvrige reguleringer. Effekterne ses af nedenstående tabel, ligesom de indgår i det specificerede talmateriale i bilag 1.

Øvrige reguleringer i aktstykket til økonomiaftalen	Mer- eller mindreudgifter				
	2018	2019	2020	2021	2022
	I 1.000 kr. (2019-prisniveau)				
Kommunerne under ét	-2.765.800	-43.200	14.900	38.100	-35.673
Heraf udgør Sønderborg Kommunes andel 1,28 pct.	-35.673	-553	191	488	514
Vurderet behov	3.115	1.011	1.258	1.403	1.415

3. Reguleringer inden for budgetgarantien og beskæftigelsesområdet (beskæftigelsestilskuddet)

Parallelt med økonomaftalen sker tillige en regulering af det budgetgaranterede område og af beskæftigelsestilskuddet. Effekterne ses af nedenstående tabel, ligesom de indgår i det specificerede talmateriale i bilag 1.

a) Reguleringer under budgetgarantien

Reguleringer under budgetgarantien	Mer- eller mindredgifter				
	2018	2019	2020	2021	2022
	I 1.000 kr. (2019-prisniveau)				
Kommunerne under ét	-4.945.500	-2.100.700	2.100.700	2.100.700	
Heraf udgør Sønderborg Kommunes andel 1,28 pct.	-63.357	-26.912	-26.912	-26.912	
Vurderet behov	0	0	0	0	0

Sønderborg Kommunes afsatte midler til området følger stort set KL's prognose. Der ses derfor ikke mulighed for at indarbejde reduktionerne.

b) Regulering af beskæftigelsesområdet (beskæftigelsestilskuddet)

Beskæftigelsestilskuddet håndteres uafhængigt af øvrige reguleringer på beskæftigelsesområdet, hvorfor det ligeledes fremstilles særskilt i nærværende materiale.

For så vidt angår 2018, indeholder tabellen såvel efterregulering af 2017 udgifterne samt midtvejsregulering af 2018 niveauet. Det bemærkes hertil, at den endelige regulering vedrørende 2017 indgår med 8,1 mio. kr., mens der i forbindelse med overførselssagen i april 2018, blev reserveret 25,5 mio. kr. til formålet. I forbindelse med 1. bevillingsrevision 2018 blev 13 mio. kr. heraf anvendt. Isoleret betragtet forbedres likviditeten således med ca. 4,4 mio. kr. i 2018 som følge heraf. Ligeledes gennemføres i 2018 en midtvejsregulering på landsplan med baggrund i fornyede skøn for udgifterne. Den angivne nedjustering af driftsniveauet modsvares således, i hvert fald delvis, af en tilsvarende midtvejsregulering på indtægtssiden.

For årene 2019 - 2021 reduceres driftsbudgetterne til ordningen ligeledes svarende til ministeriets og KL's udmelding om mindre indtægter til ordningen via bloktilskuddet. Hittidige praksis, at udgiftsniveauet var forudsat fuldt ud identisk med tilførte midler på området, blev ændret i forbindelse med 1. bevillingsrevision 2015 og det administrative budgetoplæg 2016-2019. I nedenstående er der for årene 2019 – 2021 foretaget en regulering svarende til reduktionen af modtagne beskæftigelsestilskud.

Reguleringer vedr. beskæftigelsesområdet	Mer- eller mindredgifter				
	2018	2019	2020	2021	2022
	I 1.000 kr. (2019-prisniveau)				
Efterregulering, 2017 (bloktilskud)	-4.391				
Midtvejsregulering, 2018 (driften)	-4.164				

Regulering fra år 2019	-5.988	-5.988	-5.988	-5.988
Reguleringer i alt	-8.555	-5.988	-5.988	-5.988

4. Afledte effekter af økonomiaftalen

Ud over de ovenfor angivne områder, er der en række ”afledte” effekter af økonomiaftalen, som kommunerne reguleres for via midtvejsreguleringen.

Reguleringerne vedrører for det første, regulering til tidligere kompensation i forbindelse med udviklingen i antal ledige. For det andet er der omlægning af klippekortspuljen på ældreområdet til bloktilskud på 380 mio. kr. For det tredje mindre udgifter i forbindelse med fælles moderniserings- og effektiviseringsprogram på 500 mio. kr. For det fjerde et løft af serviceområdet med henblik på at understøtte kommunernes demografiske udvikling (pres), og endelig for det femte foretages der en regulering af det skrå skatteloft.

Nedenstående tabel viser nettoeffekterne af de fire tiltag på baggrund af forvaltningens vurdering af det lokale behov. Det ses, at reguleringerne samlet stort set er likviditetsneutral i 2018.

	Mer- eller mindreudgifter				
	2018	2019	2020	2021	2022
Afledte effekter af økonomiaftalen					
	I 1.000 kr. (2019-prisniveau)				
Omlægning af klippekortspuljen til bloktilskud på 380 mio. kr.		4.868	4.868	4.868	4.868
Fælles moderniserings- og effektiviseringsprogram. Regeringen og KL er enige om, at der i 2019 samlet kan frigøres 1,0 mia. kr. Heraf frigøres 500 mio. kr. til prioritering bredt i den offentlige sektor, hvilket er afspejlet i udgiftslofterne.		0	0	0	0
Regeringen og KL er enige om at servicerammen som udgangspunkt med 1.700 mio. kr. til prioritering af borgernær kernevelværd, herunder for at understøtte kommunernes demografiske udvikling (pres) i f. t. at yde værdig pleje og omsorg for ældre borgere.		0	0	0	0
Kompensation til kommuner med dårlig udvikling i ledigheden, kto. 07	402				
Det skrå skatteloft, kto. 07	-734				
Afledte effekter i alt	-332	4.868	4.868	4.868	4.868

5. De samlede konsekvenser af økonomiaftalen

På baggrund af ovenstående kan de samlede økonomiske konsekvenser, der følger direkte og afledt af økonomiaftalen, opgøres som i tabellen nedenfor.

	Mer- eller mindreudgifter				
	2018	2019	2020	2021	2022
Konsekvenser af økonomiaftalen					
	I 1.000 kr. (2019-prisniveau)				
Lov og cirkulæreprogrammet, DUT, drift	3.649	853	8.103	14.227	13.798
Øvrige effekter – drift	3.115	1.011	1.258	1.403	1.415
Regulering af budgetgaranteret område, drift	0	0	0	0	0
Reguleringer af beskæftigelsesområdet, drift	-4.164	-5.988	-5.988	-5.988	-5.988
Regulering af beskæftigelsesområdet 2017 – kto. 07	-4.391				
Beskæftigelsestilskud 18 – kto. 07	4.164				
DUT og øvrige reguleringer (aktstykket) – kto. 07	-332				
Afledte effekter, drift	0	4.868	4.868	4.868	4.868
Øvrige kompensation til bloktilskuddet kto. 07	31.650				
Økonomiske konsekvenser i alt	33.691	744	8.241	14.509	14.093
Forudsætningerne i økonomiaftalen i alt	-4.723	-48.428	4.526	8.692	8.514

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at de bevillingsmæssige konsekvenser for året 2018 fremgår nedenfor (bevillingsskema) og at konsekvenserne for årene 2019-2022 indgår i budgetlægningens budgetbalance nr. 3

Bevillingsspåtegning (i 1.000 kr.)

Politik område	Budget år	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift				
- DUT m.m., service	6.763			
- DUT m.m., overførsler	0			
- Beskæftn.ordn.	Diverse	-4.164		

Anlæg/
Rådighedsbeløb

Finansiering via:

Drift andetsteds

Afsat rådighedsbeløb

Låneoptagelse

Afdrag og renter af
nye lån

Skatter/Generelle
tilskud

Midtvejsreg.

- Besk.ordn. 2017

- Besk. Ord. 2018   03   -4.391

- DUT m.m.   03   4.164

- Skrå skatteloft   03   32.052

03   -734

Kassebeholdning   03   33.691

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Godkendt.

Bilag

Samlet DUT-skema - Aktstykke og meropgaver - 140818

Punkt 5: Godkendelse af effektiviseringskatalog 3

17/39184

Sagsresumé

Som et led i effektiviseringsstrategien skal der i Sønderborg Kommune udmøntes 35 mio.kr. i effektiviseringer med gennemførelse i løbet af 2019. Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at godkende forvaltningernes udarbejdede effektiviseringsforslag som forudsætning i budgetbalance nr. 3.

Økonomiudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at godkende

- effektiviseringskatalog 3, som herefter indarbejdes i kommunens budgetbalancer

Sagsfremstilling

Som et led i effektiviseringsstrategien skal der i Sønderborg Kommune udmøntes 35 mio. i effektiviseringer med gennemførelse i løbet af 2019. Ud af de 35 mio. findes 15 mio. i Arbejdsmarkeds- og Integrationsudvalget, mens de resterende 20 mio. er udmøntet i pejlemærker for de enkelte forvaltninger under Økonomiudvalget.

Forvaltningerne har frem mod fagudvalgsmøderne i juni 2018 arbejdet med konkrete effektiviseringsforslag til indfrielse af pejlemærkerne. Forslagene indarbejdes efterfølgende som en forudsætning i budgetforslaget, benævnt budgetbalance nr. 3.

I alt har forvaltningerne udarbejdet 44 forslag med et effektiviseringspotentiale på ca. 15,5 mio. for budgetåret 2019 og stigende til ca. 18,4 mio. for overslagsårene 2020-2022. Tabellen herunder viser hvordan forslagene fordeler sig antals- og beløbsmæssigt på forvaltningsbasis.

	Antal	Beløb i hele 1.000 kr.			
		2019	2020	2021	2022
Børn, Uddannelse og Sundhed (Børn- og Uddannelsesudvalget)	10	6.888	6.888	6.888	6.888
Børn, Uddannelse og Sundhed (Sundhedsudvalget)	4	580	580	580	580
Job og Velfærd	18	6.900	7.200	7.200	7.200
Økonomi, Teknik og Miljø	3	350	3.000	3.000	3.000
Kultur, Turisme og Bæredygtighed	7	570	570	570	570
Kommunaldirektørens Stabe	2	163	163	163	163
I alt	44	15.451	18.401	18.401	18.401

MANKO'en op til de 20 mio. vil blive indarbejdet som rammereduktioner (ØU) med samme fordelingsnøgle som pejlemærkerne. I bilaget ses beskrivelser af de enkelte forslag i effektiviseringskatalog 3.

Effektiviseringerne fordeler sig på udvalgsbasis som vist i nedenstående tabel:

Udvalg	Beløb i hele 1.000 kr.			
	2019	2020	2021	2022
Børne- og Uddannelsesudvalget	6.888	6.888	6.888	6.888
Sundhedsudvalget	580	580	580	580
Social- og Seniorudvalget	6.300	6.600	6.600	6.600
Erhvervsudvalget	163	163	163	163
Udvalget for Kultur, Idræt, Handel og Fritid	570	570	570	570
Teknik- og Miljøudvalget*	350	3.000	3.000	3.000

*Forslagene dækker effektiviseringsandele under Økonomiudvalget svarende til ca. 0,3 mio.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet forslagene vil indgå i det videre budgetarbejde.

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Godkendt med den tilføjelse, at forslag nr. 5 "Lukning af satellitterne i Misbrugscentret" udgår. Beløbet på de 150.000 kr. skal fortsat reduceres indenfor udvalgets ramme.

Bilag

ØU - 22082018-bilag-Effektiviseringskatalog 3

Punkt 6: Godkendelse af 1. behandling af budget 2019 og overslagsårene 2020-2022

18/28033

Sagsresumé

Jf. årets budgetstrategi skal Økonomiudvalget på sit møde den 22. august 2018 udarbejde endeligt forslag til budget 2019 og overslagsårene 2020 - 2022 til Byrådets 1. behandling den 29. august 2018.

Budgetforslaget er i budgetprocessen benævnt budgetbalance nr. 3

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender, at

- budgetforslaget tager udgangspunkt i budgetbalance nr. 3 (jf. bilagsmaterialet)
- konsekvenser af øvrige beslutninger den 22. august 2018 og evt. lånedisposition og/eller særtilskud tilrettes balancen
- fristen for fremsendelse af ændringsforslag til budgettet 2019-2022 fastsættes til den 24. september 2018 kl. 12.00 hos borgmesteren
- der på baggrund af ovenstående udarbejdes en opdateret budgetbalance benævnt 4, som videresendes til byrådets 1. behandling.

Høringsfristen for byrådets budgetforslag ved 1. behandling er for HMU, Ældre- og Handicaprådet fastsat til den 12. september 2018.

Sagsfremstilling

Jævnfør årets budgetstrategi skal Økonomiudvalget på sit møde den 22. august 2018 udarbejde endeligt forslag til budget 2019 og overslagsårene 2020 - 2022 til Byrådets 1. behandling den 29. august 2018.

Forvaltningen har udarbejdet budgetforslag på baggrund af:

- Administrative budgetelementer
- Nyt pris- og lønskøn indeholdt i den udmeldte tilskudsmodel fra ministeriet.
- Elementer indeholdt i økonomiaftalen 2019 mellem Regeringen og KL, herunder DUT-elementer m.v.
- Forslag til udmøntning af effektiviseringskataloget nr. 3

Samtlige behandles særskilt af Økonomiudvalget den 22. august 2018.

Hovedområderne:

NETTO I MIO. KR.

Budget	Budget	Budget	Budget
2019	2020	2021	2022

Generelle tilskud og skatter	-5.000	-5.090	-5.184	-5.283
Driften i alt	4.865	4.860	4.868	4.869
- Serviceudgifter	3.333	3.321	3.330	3.331
- Overførselsudg. m.m.	1.532	1.539	1.538	1.538
Renter i alt	6	6	6	6
Pris- og lønreg.		119	229	341
Skattefinansieret anlæg	192	185	146	144
Pris- og lønreg. – ingen på anlæg		0	0	0
Forsyningsvirksomheden i alt (drift og anlæg)	0	0	0	0
Finansforskydninger	3	-2	-3	-2
Ekstraordinært likviditetstilskud	-68	0	0	0
Afdrag	86	87	88	88
Optagelse af lån	-50	-2	-22	-2
Kassen, forøgelse (+)/forbrug (-)	-34	-163	-128	-161

I forhold til ovenstående har forvaltningen en række betragtninger, som er anført nedenfor.

Serviceudgifter og servicevækstrammen

I alt 3 mia. kr. af bloktilskuddet er på landsplan betinget af samlet kommunal overholdelse af servicevækstrammen. Sønderborg Kommunes andel, p.t. opgjort som den vejledende servicevækstramme for 2019, er beregnet til 3.338 mio. kr. og er anført i budgetbalancerne som sigtepunkt. Baseret på ovenstående tabel, er der således tale om en overholdelse af den vejledende ramme, ud fra forudsætningerne indarbejdet i budgetforslagets budgetbalance nr. 3. Enhver fremadrettet nettoudvidelse af serviceområdet vil således lægge pres på kommunens vejledende ramme, og må på den baggrund frarådes. Budgetudvidelser bør derfor som altovervejende udgangspunkt finansieres inden for udvalgenes eksisterende rammer.

Anlægsramme for 2019 (skattefinansierede bruttoanlægsudgifter)

I økonomiaftalen er det forudsat, at de samlede kommunale anlægsinvesteringer udgør 17,8 mia. kr. i 2019. Svarende til sidste år, er der i 2019 indarbejdet en sanktion i forbindelse med rammeoverholdelsen, idet 1 mia. kr. på landsplan er betinget af samlet rammeoverholdelse på anlægsområdet. Der er ikke på anlægsområdet udmeldt en lokal vejledende ramme som på serviceområdet, hvorfor der er en vis usikkerhed om Sønderborg Kommunes andel. Anvendes befolkningstallet som rettesnor, vil Sønderborg Kommunes andel imidlertid udgøre ca. 230 mio. kr.

De skattefinansierede bruttoanlægsudgifter udgør i budgetbalance nr. 3 ca. 196 mio. kr. for så vidt angår 2019. Det bemærkes, at nettoanlægsbudgetterne i 2020-22 er stabiliseret på ca. 130-180 mio. kr.

Finansieringsposter, ekstraordinære tilskud og låneoptagelse

I budgetbalance nr. 3 er indarbejdet ekstraordinært likviditetstilskud på 68 mio. kr. i 2019, mens der ikke er indarbejdet likviditetstilskud i de efterfølgende overslagsår. Likviditetstilskuddet er desuden placeret som en finansieringspost i

budgetbalance 3 for at understrege, at tilskuddet er et likviditetstilskud og ikke er forudsat at skulle finansiere kommunernes driftsvirksomhed.

Den 3. august 2018 er der fremsendt ansøgning til tilskudspuljen efter § 16, rettet mod særligt vanskeligt stillede kommuner. Evt. meddelt tilskud fra Økonomi- og Indenrigsministeriet vil blive forelagt på Økonomiudvalgets/Byrådets møde. Det bemærkes, at der i budgetbalance nr. 3 ikke er forudsat særtilskud.

Der er den 7. august 2018 fremsendt ansøgning til Økonomi- og Indenrigsministeriet om lånedispensation fra lånepuljerne indenfor den ordinære lånepulje samt lånepuljen målrettet strukturelle investeringer på de borgernære områder, hvor der samlet er 600 mio. kr. til fordeling mellem kommunerne. Ministeriet har tilkendegivet, at man bestræber sig på at kunne give ansøgerne en tilbagemelding senest den 31. august 2018. Evt. meddelt lånedispensation fra ministeriet vil blive forelagt på Økonomiudvalgets/Byrådets møde.

Årlige kassetræk

Baseret på budgetbalance nr. 3 er der tale om årlige kassetræk i budgetperioden på mellem 34 og 163 mio. kr. Hertil vil skulle korrigeres for eventuelle budgetudvidelser og eller budgetreduktioner, samt eventuelle konsekvenser af lånedispensation. Kassetræk i den anførte størrelsesorden må selvsagt betragtes som værende ikke-bæredygtige på sigt og ej heller i overensstemmelse med kommunens økonomiske pejlemærker. På baggrund af det forelagte materiale er det derfor forvaltningens vurdering, at der i årene fremover vil være behov for markante omkostningsreduktioner, som kan forbedre det årlige driftsresultat med henblik på at skabe en langsigtet bæredygtig økonomi og eventuelt imødegå kommende eksterne påvirkninger, såsom udligningsreform, fjernelse af det ekstraordinære likviditetstilskud eller lign.

Høringsfrister

Høringsfristen for byrådets budgetforslag ved 1. behandling er for HMU, Ældre- og Handicaprådet jævnfør budgetstrategien fastsat til den 12. september 2018.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Udvalget anbefaler indstillingen.

Bilag

Budgetbalance 2018-2022 2019-priser - 140818

Befolkningsprognose 2018-2029 (Sønderborg Kommune)

Elevtalsprognose 2018-2030 (Sønderborg Kommune)

Infrastruktur på Als

Børnetal 2018 opgjort pr. 3.juli 2018

Punkt 7: Drøftelse af anlægsbudgettering 2019-22

18/13017

Sagsresumé

Udvalgene har på deres møder i april, maj og juni drøftet potentielle nye anlægselementer. Forslag til nye anlægselementer vil, efter udvalgenes behandling, blive vedlagt det samlede budgetmateriale for årene 2019-22 som særskilt bilag.

Økonomiudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at

- drøfte de fremsendte anlægselementer

Sagsfremstilling

Jævnfør budgetstrategien for 2019-22 skal fagudvalgene drøfte og indstille potentielle nye anlægselementer til budget 2019-22 på udvalgenes junimøder.

Vedlagt som bilag er oversigt over potentielle nye anlægselementer på udvalgenes områder. Oversigten indeholder oplysninger omkring hvor ønsket vedrørende de konkrete anlægselementer er opstået, samt forvaltningens umiddelbare kategorisering af de enkelte projekter. Det bemærkes, at kategoriseringen i en vis forstand er udtryk for en vurdering, og at alle projekter vil være genstand for politisk beslutning og prioritering.

Kategoriseringen 1-3 dækker over følgende principper:

1. Projektet vurderes at være ufravigeligt af hensyn til lovgivning, tidligere politiske beslutninger eller lignende.
2. Projektet vurderes at skulle indgå i en politisk prioritering.
3. Projektet vurderes at kunne indgå i en politisk vurdering, men vurderes ikke hensigtsmæssige p.t. af tidsmæssige hensyn eller lignende.

Udvalgenes vurderinger til anlægselementer i budgetperioden 2019-2022 er sammenfattet nedenfor og opdelt på udvalg samt af vedhæftet specifikation.

Anlægsvirksomheden:

	Samlet beløb
Udvalg	I mio. kr.
Økonomi	31,9

Arbejdsmarked/Integration	0
Sundhed	0
Teknik og Miljø	366,2
*) Kultur, Idræt, Handel og Turisme	121,6
Social og Senior	0
Børn og Uddannelse	56,2
Erhverv	100
I alt	675,9

*) Hertil kommer mellem 50 og ca. 73 mio. kr., som ikke indgår i totalen

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet eventuelle anlægselementer vil indgå i den politiske budgetfase.

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Drøftet.

Bilag

Version 8 - Anlægselementer 2019-2022.pdf

Punkt 8: Orientering omkring analyseemner til afdækning af effektiviseringspotentialer

18/14727

Sagsresumé

Direktionen igangsatte den 3. april 2018 en proces om udarbejdelse af forslag til analyseemner til afdækning af effektiviseringspotentialer i Sønderborg Kommune. Forvaltningerne har efterfølgende bearbejdet sådanne analyseemner og indleveret disse i skabelonform pr. 29. juni 2018.

Økonomiudvalget orienteres, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Direktionen igangsatte den 3. april 2018 en proces, hvorved der skal laves et antal analyser, som på den lange bane skal understøtte et langsigtet effektiviseringsarbejde og dermed være en naturlig forlængelse af det udarbejdede Effektiviseringskatalog 3. I tabellen nedenfor er analyseemnerne angivet på forvaltningsbasis.

Forvaltning	Analyseemne
Børn, Uddannelse og Sundhed	Analyse vedr. flere løsninger i almenområdet med støtte fremfor at segregere børn i specialtilbud
Børn, Uddannelse og Sundhed	Analyse vedr. samling af dagtilbud på færre enheder i byer, hvor der er flere daginstitutioner
Børn, Uddannelse og Sundhed	Analyse af forebyggelige genindlæggelser af børn og 80+ årige samt analyse af genindlæggelser af børn
Job og Velfærd	Analyse af brugen af lægeerklæringer
Job og Velfærd	Jobcenter-benchmarkanalyse
Kommunaldirektørens Stabe	Analyse omkring etablering af et logistik- og servicecenter
Kommunaldirektørens Stabe	Analyse omkring én brandstation (lufthavn, kommune)
Kultur, Turisme og Bæredygtighed	Analyse omkring optimering af ansøgningsprocessen ved afholdelse af arrangementer o.l.

Kultur, Turisme og Bæredygtighed	Analyse omkring optimering af driftstilskud til selvejende institutioner - 1. fase: selvejende haller
Økonomi, Teknik og Miljø	Screeningsanalyse af konkurrenceudsættelse som muligt værktøj
Økonomi, Teknik og Miljø	Analyse omkring anvendelsen af (skolernes) kvm., herunder til kultur- og fritidsområdet
Økonomi, Teknik og Miljø	Analyse af brand og redning
Økonomi, Teknik og Miljø	Analyse af den kollektive trafik
Økonomi, Teknik og Miljø	Kortlægning og analyse af ydede lån

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Taget til efterretning.

Økonomiudvalget tilkendegiver ligeledes, at afbureaukratiseringsprocessen og leanprojekterne skal fortsætte, således resultaterne af disse kan indgå i de kommende års budgetarbejde.

Analyse vedr. rådgiverudgifter til byggerier skal indgå på listen.

Punkt 9: Godkendelse af ombygning Borgmester Andersens Vej 43, Sønderborg, Boligforeningen Søbo afd. 38

17/23904

Sagsresumé

Byrådet godkendte den 28. februar 2018 skema A vedr. ombygning af kollegiet på Borgmester Andersens Vej til almene familieboliger.

Efter udbuddet viser skema B, at projektet bliver ca. 2,6 mio. kr. dyrere, svarende til ca. 11,6 pct.

Fordyrelsen af projektet indebærer behov for en yderligere bevilling til den kommunale grundkapital på 0,261 mio. kr., og yderligere kommunal garantistillelse i forbindelse med Boligforeningens optagelse af realkreditlån.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender,

- skema B med en samlet anskaffelsessum på i alt 25,187 mio. kr.
- at der gives en tillægsbevilling på 0,261 mio. kr. til grundkapital
- at huslejen foreløbig fastsættes til 788 kr. pr. m² årligt
- at Boligforeningen Søbo optager realkreditlån op til 22,165 mio. kr.
- at der ydes kommunal garanti for den del af realkreditlånet, som ligger over 60 pct. af denne belåning. Garantiens størrelse opgøres endeligt på grundlag af den aktuelle kreditforenings vurdering af markedsværdien efter endt ombygning
- at forvaltningen godkender skema C, såfremt dette ikke afviger med mere end 2 pct.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte den 28. februar 2018 skema A vedr. omdannelse af det tidligere kollegie på Borgmester Andersens Vej til 28 almene familieboliger med bl.a. bevilling af kommunal grundkapital på 2,258 mio. kr. og garantistillelse for realkreditlån.

Efter begyndt projektering i 2016 og afholdt licitation maj 2018 er det sket en væsentlig forhøjelse af entrepriseudgifterne. Projektet er blevet intenst gennemgået på ny, og der har været forhandlet med de lavestbydende håndværkerfirmaer for at opnå besparelser. De generelt stigende entrepriseudgifter gør det dog ikke muligt at reducere prisen yderligere. Der er derfor behov for en kommunal godkendelse af skema B med den forhøjede anskaffelsessum på 25,187 mio. kr. med en tillægsbevilling på 0,261 mio. kr., så den samlede kommunale grundkapital på 10 pct. udgør 2,519 mio. kr. Der er ligeledes behov for hjemtagelse af et højere realkreditlån op til 22,165 mio. kr., der bevirker forhøjelse af huslejen på ca. 7,5 pct. end oprindeligt antaget.

Det er Boligforeningen Søbos vurdering, at der trods stigningen i anskaffelsessummen stadig er tale om særdeles attraktive boliger i forhold til beliggenhed og plads/rum i boligerne. Der har allerede været mange forespørgsler på disse.

Anskaffelsessummen på 10.339 kr. pr. m² er stadig væsentligt under prisen for alment byggeri i provinsen, hvor gældende maksimumbeløb i 2018 udgør 18.720 kr. pr. m².

Husleje med mere:

Den årlige leje pr. m² boligareal anslås herefter at udgøre 788 kr. mod 733 kr. i det tidligere godkendte skema A. Den gennemsnitlige leje pr. bolig udgør 5.225 kr. mod 4.680 kr. ved skema A (begge beløb eksklusive forbrug til el, vand og varme). Ifølge Landsbyggefondens huslejestatistik er den aktuelle gennemsnitlige leje for almene familieboliger ca. 956 kr. pr. m² med ibrugtagelsessår fra 2000-2017 på landsbasis. I region Syddanmark udgør prisen ca. 876 kr.

Byrådet godkender lejens størrelse og fordeling, jf. almenlejelovens § 9, stk.3.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at hvis indstillingen godkendes, skal der gives en tillægsbevilling på 261 t. kr.

Bevillingsskema

Bevillingsspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år	Overslags år 2019	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift					
Anlæg/ Rådighedsbeløb			2.519		
Finansiering via:					
Drift andetsteds					
Afsat rådighedsbeløb			-2.258		
Låneoptagelse					
Afdrag og renter af nye lån					
Kassebeholdning			-261		

Bilag

Ingen

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Udvalget anbefaler indstillingen.

Punkt 10: Godkendelse af Revisionsberetning nr. 32 - Afsluttende beretning 2017

18/7424

Sagsresumé

BDO Kommunernes Revision A/S har fremsendt den afsluttende revisionsberetning nr. 32 for 2017 til Sønderborg Kommune.

Beretningen er tidligere udsendt pr. mail til byrådet, jf. reglerne i Den kommunale Styrelseslov.

Beretningen, der indstilles til godkendelse i byrådet, indeholder ingen bemærkninger fra revisionen.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til økonomiudvalget, at byrådet godkender

- revisionsberetning nr. 32 for regnskabsåret 2017 og endeligt årsregnskab for 2017

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommune modtager revisionsberetninger fra BDO Kommunernes Revision A/S. Revisionsberetningerne modtages to gange om året - henholdsvis en løbende beretning, hvor kommunens forvaltning af forskellige lovområder gås efter, og en afsluttende beretning, der ser nærmere på kommunens regnskab.

I nærværende sag behandles den afsluttende revision for regnskabsåret 2017 – revisionsberetning nr. 32. Den udførte løbende revision for 2017 har ikke givet anledning til bemærkninger.

Revisionen har desuden fulgt op på tidligere bemærkninger fra revisionsberetning nr. 29 for regnskabsåret 2016. Det fremgik af denne revisionsberetning, at der ved den afsluttende revision henstod 22 statuskonti, som ikke var afstemte. Herudover var der en række statusafstemninger med uafklarede differencer.

Arbejdet med afstemningen af bl.a. statuskonti har været påvirket af implementeringen af nyt økonomisystem i kommunen. Implementeringen har givet både systemudfordringer og medført et massivt personalemæssigt ressourcetræk. Dette betød, at en række statuskonti ikke var afstemt for regnskabsåret 2016 ved revisionens besøg i 2017.

Ved opfølgningen på denne bemærkning konkluderer revisionen i revisionsberetning nr. 32:

På grundlag af byrådets besvarelse og vores opfølgning anser vi bemærkningen som afsluttet. Der henvises i øvrigt til afsnit 5.10.1 (red. 5.11.1), hvoraf det fremgår at der alene er 7 statuskonti, som har mindre saldi til endelig udligning og afklaring.

Forvaltningen oplyser, at der i forbindelse med udarbejdelsen af de manglende afstemninger, er afskrevet differencer på samlet set 0,410 mio. kr. fordelt mellem differencer opstået i forbindelse med skiftet til nyt økonomisystem samt generelle afskrivninger.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Udvalget anbefaler indstillingen.

Bilag

Revisionsberetning nr. 32 - Sønderborg Kommune årsregnskab 2017

Revisionsberetning - Sønderborg Kommune Revisors påtegning årsregnskab 2017

Sønderborg Kommunes årsberetningen 2017 inkl. underskrift

Punkt 11: Godkendelse af mødeplan for 2019 - Økonomiudvalg

18/23205

Sagsresumé

For hvert regnskabsår skal Økonomiudvalget vedtage en mødeplan.

Økonomiudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at godkende

- forslag til mødeplan 2019 for så vidt angår Økonomiudvalgets møder

Sagsfremstilling

Byrådet og udvalgene udøver deres virksomhed i møder. Økonomiudvalget og hvert stående udvalg træffer for hvert regnskabsår beslutning om, hvornår og hvor udvalgets møder skal afholdes. Udvalgets beslutning om mødeplan kan af ethvert af udvalgets medlemmer forlanges indbragt til afgørelse af Byrådet.

Med udgangspunkt i mødeplan for 2018 er der udarbejdet et samlet forslag for afholdelse af møder i alle udvalgene og Byrådet for 2019, så der sikres et smidigt flow i dagsordensprocessen. Se bilaget, Forslag til Mødekalender 2019.

Juli holdes fri for byrådsmøder og udvalgsmøder og det samme gælder som udgangspunkt januar måned.

Mødetidspunkt / lokale foreslås således:

Onsdag 8:30

Økonomiudvalget (Magistratsalen)

Tirsdag 12.30

Sundhedsudvalget (mødelokale 205)

Tirsdag 15.30

Erhvervsudvalget (Mødelokale 205)

Teknik- og Miljøudvalget (Magistratsalen)

Onsdag 15:30

Arbejdsmarkeds –og Integrationsudvalget (mødelokale 205)

Børne- og Uddannelsesudvalget (Magistratsalen)

Torsdag 8:30

Udvalget for Kultur, Idræt, Handel og Turisme (Magistratsalen)

Torsdag 15:30

Social- og Seniorudvalget (mødelokale 205)

Byrådet har den 27. juni 2018 vedtaget mødeplan for Byrådets møder i 2019.

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Godkendt.

Bilag

Forslag til mødekalender 2019

Punkt 12: Godkendelse af forslag til lokalplan 4.6-8 for et nyt butiksområde ved Center Øst, Sønderborg

18/25525

Sagsresumé

Forvaltningen har udarbejdet et nyt lokalplanforslag for at kunne udvide det eksisterende aflastningsområde Center Øst og styre udviklingen i forhold til butiksstørrelser og anvendelsesmuligheder.

Forud for udarbejdelsen af lokalplanforslaget er kommuneplantillæg 1 udarbejdet og vedtaget for området, og lokalplanforslaget er derfor i overensstemmelse med den nye ramme.

Lokalplanforslaget har været offentliggjort i høring fra den 15. juni 2018 til den 13. juli 2018. I forbindelse med høringen er der kommet fire bemærkninger. Forvaltningen vurderer, at ingen af bemærkningerne har en karakter, som betyder, at de bør få konsekvenser for lokalplanens indhold.

Forvaltningens har foretaget enkelte ændringer i lokalplanforslaget, der består af korrekturrettelser samt en enkelt præcisering.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Teknik- og Miljøudvalget, at Byrådet godkender

- lokalplan nr. 4.6-8 for et nyt butiksområde ved Center Øst i Sønderborg med ændringer som beskrevet i indsigelsesbilaget.

Sagsfremstilling

Teknik- og Miljøudvalget godkendte den 13. marts 2018, at der udarbejdes lokalplanforslag for Center Øst. Lokalplanforslaget er udarbejdet som led i udvidelsen af aflastningsområdet Center Øst, så området umiddelbart øst for Grundtvigs Allé, mellem Stenager mod nord og Augustenborg Landevej mod syd, også bliver omfattet.

Forslaget er i overensstemmelse med Byrådets vision om at skabe et stærkt erhvervsklima og styrke Sønderborgs rolle som drivkraft for handlen.

Lokalplanforslaget har nu været i offentlig høring i fire uger fra den 15. juni 2018 til den 13. juli 2018. I høringsperioden er der kommet fire bemærkninger og indsigelser til lokalplanforslaget, som alle omhandler trafikken i området.

Forvaltningen vurderer, at ingen af bemærkningerne har en karakter, som betyder, at de bør få konsekvenser for lokalplanens indhold. De indkomne bemærkninger, samt forvaltningens vurderinger heraf, er vedlagt som bilag.

Forvaltningens forslag til ændringer i forslaget består af korrekturrettelser samt en enkelt præcisering.

Lokalplanforslagets formål er at:

- udlægge området til centerformål, med store detailhandelsbutikker og servicevirksomheder, som fx restauranter og lignende
- sikre udbygningsmuligheder for detailhandel i området
- bidrage til rollefordelingen mellem Center Øst og Sønderborgs midtby, med særligt henblik på bymiljø og butiksstørrelser
- sikre mere tidssvarende bestemmelser for skiltning i området.

Der udlægges ikke ny infrastruktur og planlægges ikke nye udstykninger, idet området allerede er fuldt udbygget.

Kommuneplantillæg

Lokalplanforslaget er udarbejdet uden kommuneplantillæg, idet kommuneplantillæg nr. 1 for området er gældende og lokalplanforslaget er i fuld overensstemmelse med dette.

Lokalplanområdet er omfattet af kommuneplanramme nr. 4.6.002.C med følgende bestemmelser:

- området udlægges til centerformål, herunder butikformål
- maksimal bebyggelsesprocent på 90
- maksimalt to etager.

Trafik

Da størstedelen af lokalplanområdet allerede er fuldt etableret som butiksområde, vurderer forvaltningen, at lokalplanforslaget ikke vil medføre en markant øgning af trafikken.

Området er stærkt trafikalt belastet, i særdeleshed langs Grundtvigs Allé og Stenager, og det nye centerbyggeri på Stenager 17 vil endvidere øge trafikken i området, idet der kommer større mængder af kundeorienteret erhverv på Stenager 17. Dette er dog et eksisterende forhold, og selvom lokalplanen giver mulighed for andre anvendelser i området, vurderes det ikke, at trafikken til ejendommen vil blive mærkbart påvirket af lokalplanforslagets vedtagelse.

Forvaltningen vil dog følge op på den øgede trafik i området og undersøge mulighederne for at lette trafikpresset.

Det bemærkes, at der indenfor lokalplanens afgrænsning er en privat fællesvej. Brug af denne forudsætter en ibrugtagningstilladelse, der kræver en accept fra ejerforeningen.

Borgerinformation

Forvaltningen har, den 2. juli 2018, afholdt et informationsmøde omkring lokalplanforslaget for borgere og interessenter i nærområdet. På mødet blev lokalplanforslaget præsenteret, og borgerne havde mulighed for at stille opklarende spørgsmål. Referat fra mødet er vedlagt som bilag.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Vurderingen af forslagens sundhedsmæssige konsekvenser indgår som en del af miljøscreeningen.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Teknik- og Miljøudvalget den 14-08-2018

Udvalget anbefaler indstillingen.

Fraværende:

Ganeswaran Shanmugaratnam

Supplerende sagsfremstilling til 22-08-2018

I anden sidste afsnit i sagsfremstillingen slettes ”Brug af denne forudsætter ibrugtagningstilladelse, der kræver en accept fra ejerforeningen”.

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Teknik- og Miljøudvalgets anbefaling indstilles.

Bilag

Lokalplanforslag 4.6-8 for et nyt butiksområde ved Center Øst i Sønderborg

Indsigelser og bemærkninger til lokalplanforslag 4.6-8

Referat af borgerinformationsmøde 2. juli 2018

Punkt 13: Godkendelse af forslag til lokalplantillæg til lokalplan 4.9-4 erhvervsområde Sønderborg Nord

18/25136

Sagsresumé

En større virksomhed i kategorien ”butik til særligt pladskrævende varegrupper” ønsker at placere sig i Erhvervsområde Sønderborg Nord. For at muliggøre etablering af virksomheden, samt sætte gang i udviklingen af Sønderborg Nord, er et lokalplantillæg udarbejdet til lokalplan nr. 4.9-4. Lokalplantillægget er i tråd med Byrådets vision om at sikre et godt erhvervsklima.

Der er foretaget en miljøscreening, som konkluderer, at lokalplantillægget ikke medfører væsentlige miljøpåvirkninger, og at der ikke er behov for at foretage en miljøvurdering.

Forslaget til lokalplantillægget har nu været i offentlig høring i to uger, og der er kommet to indsigelser. Forvaltningen indstiller, at den ene, vedrørende beplantningsbælte mod det åbne land, medfører en præcisering i forslag til lokalplantillæg.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Teknik- og Miljøudvalget, at Byrådet godkender

- lokalplantillæg 4.9-4 Erhvervsområde Sønderborg Nord med den ændring, som forvaltningen foreslår på baggrund af høringsprocessen.

Sagsfremstilling

Teknik- og Miljøudvalget godkendte den 12. juni 2018 at sende forslag til lokalplantillæg for Erhvervsområde Sønderborg Nord i høring. Området er omfattet af lokalplan nr. 4.9-4 fra 2012, som udlægger området mellem Kær landsby og omfartsvejen til erhvervsområde, med mulighed for placering af virksomheder med lettere produktion, industri, butikker til særligt pladskrævende varegrupper med mere. Siden lokalplanen blev godkendt, har det været sparsomt med udviklingen i lokalplanområdet.

Forvaltningen har modtaget en henvendelse fra en virksomhed, der ønsker at placere sig i området. Virksomheden er en større dansk virksomhed i kategorien ”butik til særligt pladskrævende varegrupper”. Virksomheden ønsker placering så tæt på rundkørslen som muligt ved Nørremark og omfartsvejen. Området er opdelt i fem delområder. Den ønskede placering er i delområde 3. Delområde 3 er i lokalplanen ikke udlagt til ”butik til særligt pladskrævende varegrupper” men derimod til ”industri, værksteds- og håndværkervirksomheder, lager, transport og oplagsvirksomheder”.

For at imødekomme virksomhedens ønske, skal der ske en udvidelse af delområde 2, på bekostning af delområde 3, således at ”butik til særligt pladskrævende varegrupper” kan etableres på den ønskede placering.

Kommunen modtager ikke mange henvendelser til etablering af virksomheder i lokalplanområdet, og det er derfor forvaltningens forventning, at etableringen af virksomheden vil sætte gang i udviklingen i erhvervsområdet.

Forvaltningen har, på den baggrund, udarbejdet et lokalplantillæg, der kan muliggøre etableringen af virksomheder med ”særligt pladskrævende varegrupper” på den ønskede placering i lokalplanområdet.

Forslaget til lokalplantillægget har nu været i offentlig høring i to uger, og der er kommet to indsigelser. Den ene indsigelse går på beplantningsbælte mod det åbne land. Forvaltningen tager indsigelsen til efterretning og indstiller, at det i lokalplantillæggets § 9.2 præciseres, at ny bebyggelse ikke må tages i brug, før beplantning er etableret. Den anden indsigelse drejer sig om en nytænkning af lokalplanområdet. Forvaltningen indstiller, at denne ikke medfører ændringer af lokalplantillægget. Indsigelserne er vedlagt som bilag.

Kommuneplanramme 4.9.001.E er gældende for området og muliggør etablering af ”butik til særligt pladskrævende varegrupper”. Det er derfor ikke nødvendigt med et kommuneplantillæg. Derudover vil området fortsat være omfattet af lokalplan 0-0112, Skilte og facader.

Der er foretaget en miljøscreening, som konkluderer, at lokalplanforslaget ikke medfører væsentlige miljøpåvirkninger, og at der ikke er behov for at foretage en miljøvurdering.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Vurdering af forslaget sundhedsmæssige konsekvenser indgår som en del af miljøscreeningen for området.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Teknik- og Miljøudvalget den 14-08-2018

Udvalget anbefaler indstillingen.

Fraværende:

Ganeswaran Shanmugaratnam

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Teknik- og Miljøudvalgets anbefaling indstilles.

Bilag

Lokalplantillæg 4.9-4 Erhvervsområde Sønderborg Nord

Indsigelser og bemærkninger til forslag til lokalplantillæg 4.9-4

Punkt 14: Godkendelse af igangsættelse af lokalplan samt kommuneplantillæg for området mellem Sundsmarkvej og Vølundsgade, Sønderborg

18/23568

Sagsresumé

Sønderborg Kommune har modtaget et projekt for omdannelse af området mellem Sundsmarkvej og Vølundsgade i Sønderborg. Projektet viser et skitseforslag til et grønt og miljøvenligt område, som indeholder blandede boligtyper, et erhvervsområde og et område til offentlige formål.

Området er ikke lokalplanlagt, og projektet kræver, at der udarbejdes en lokalplan og et kommuneplantillæg for området.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Teknik- og Miljøudvalget, at Byrådet godkender

- at der udarbejdes lokalplan med kommuneplantillæg for området mellem Sundsmarkvej og Vølundsgade, Sønderborg, som tager udgangspunkt i det fremsendte skitseforslag.

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommune har modtaget et skitseforslag for omdannelse af området mellem Sundsmarkvej og Vølundsgade i Sønderborg.

Projektet understøtter Byrådets Vision om at udvikle bæredygtige byer, mindske CO₂-udledning samt skabe spændende byrum og attraktive boligområder.

Projektet indeholder nye boliger i form af parcelhusgrunde, rækkehuse og etageboliger, et område til skoleformål og et område til erhverv, hvilket skaber fortætning i bymidten. Ligeledes lægger projektet op til, at området skal have en grøn og miljøvenlig profil.

Forvaltningen vurderer, at skitseprojektet egner sig til, at der udarbejdes en lokalplan for området mellem Sundsmarkvej og Vølundsgade i Sønderborg.

Grunden har tidligere huset en større industrivirksomhed. Der ligger derfor en del større bygninger, som skal nedrives, inden nyt byggeri kan opføres på grunden. Bygningerne, som ligger ud mod Linde Alle, planlægges dog ikke nedrevet i forbindelse med projektet. Disse bygninger ligger i den del af lokalplanområdet, der er skitseret som erhvervsområde.

Der er konstateret betragtelig forurening på grunden. Denne forurening vil grundejer fjerne, inden der bygges på grunden.

Området ligger i byzone og forbliver i byzone ved lokalplanudarbejdelsen.

Området er ikke lokalplanlagt i dag, men er omfattet af ”Rammelokalplan 0-0112 for skilte og facader i Sønderborg”. Projektområdet ligger i kommuneplanens rammeområde 4.4.017.B og er udlagt til boliger som blandet boligområde. Projektet overskrider de højdegrænser, som kommuneplanrammen fastsætter. Desuden skal området kunne rumme både boliger, erhverv og offentlige formål (skoleformål).

Forvaltningen vurderer derfor, at projektet kræver, at der både udarbejdes en lokalplan og et kommuneplantillæg.

Forvaltningen planlægger at afholde et borgermøde i forbindelse med udarbejdelse af lokalplanen.

I forbindelse med lokalplanprocessen miljøscreener forvaltningen projektet for at afklare, om det medfører væsentlige miljøpåvirkninger og af den grund kræver, at der foretages en miljøvurdering.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Vurdering af projektets og planforslagets sundhedsmæssige konsekvenser indgår som en del af miljøscreeningen.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Teknik- og Miljøudvalget den 14-08-2018

Udvalget anbefaler indstillingen.

Fraværende:

Ganeswaran Shanmugaratnam

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Teknik- og Miljøudvalgets anbefaling indstilles.

Bilag

Projektskitser for området mellem Sundsmarkvej og Vølundsgade, Sønderborg

Punkt 15: Godkendelse af retningslinjer for pulje til borgerinitiativer i forbindelse med bystrategierne

18/21534

Sagsresumé

I forbindelse med Planstrategi 2015 besluttede Byrådet, at der, i samarbejde med lokale kræfter, skal udarbejdes strategier for udviklingen af kommunens større byer. Dette er videreført i Byrådets Vision 2018-2021. Der er på nuværende tidspunkt vedtaget bystrategier for Augustenborg og Broager by.

Byrådet har, i forbindelse med vedtagelse af budget for 2018–2021, afsat 1,5 mio. kr. i 2018 og 1 mio. årligt i 2019-2021 til virkeliggørelse af elementer fra bystrategierne.

Forvaltningen har udarbejdet retningslinjer til en pulje for borgerinitiativer i forbindelse med bystrategierne.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Teknik- og Miljøudvalget, at Byrådet godkender

- forslag til retningslinjer for puljen ”Borgerinitiativer i forbindelse med bystrategierne”

Sagsfremstilling

I forbindelse med Planstrategi 2015 besluttede Byrådet, at der, i samarbejde med lokale kræfter, skal udarbejdes strategier for udviklingen af kommunens større byer. Arbejdet med bystrategierne er videreført i Byrådets Vision 2018-2021 med det formål at synliggøre de enkelte byers potentiale og identitet.

Kommunesammenlægningen i 2007 har medført en ændret rollefordeling og funktion for kommunens større byer. Bystrategierne skal derfor bidrage til at sætte byerne ind i en fælles sammenhæng, så de bidrager til en positiv udvikling af kommunen som helhed.

Dermed skal strategierne ses som et aktivt redskab for borgerne, politikere og forvaltningen.

Der er på nuværende tidspunkt vedtaget bystrategier for Augustenborg og Broager by. Derudover skal der udarbejdes bystrategier for følgende syv byer: Nordborg/Havnbjerg, Sønderborg, Gråsten/Rinkenæs/Egernsund, Høruphav, Vester Sottrup, Guderup og Fynshav.

Byrådet har, i forbindelse med vedtagelse af budget for 2018–2021, afsat puljemidler til virkeliggørelse af elementer fra bystrategierne. I 2018 er der afsat 1,5 mio. kr. til strategierne for Augustenborg og Broager. I 2019-2021 vil der være 1 mio. kr. årligt til projekter fra de udarbejdede bystrategier.

Forvaltningen har derfor udarbejdet et forslag til retningslinjer, som kan bruges til at vurdere de forslag til borgerinitiativer, som forvaltningen modtager fra borgergrupper i de byer, som der fremadrettet skal udarbejdes bystrategier til.

Forslag til retningslinjer

Forvaltningen foreslår, at relevante ansøgere til puljen bør være udviklingsforummer, bylaug, lokalråd eller lignende. Ansøger skal repræsentere byens interesser, og bestyrelsen være valgt ud fra demokratiske principper.

Initiativet eller projektet, som der ansøges om midler til, bør være tæt knyttet til målene i den vedtagne bystrategi og støtte op om den retning og udvikling, som bystrategien angiver. Der bør være særligt fokus på, at projekterne er af blivende karakter og til gavn for så mange borgere som muligt.

For at et projekt eller initiativ kan være langtidsholdbart, er det vigtigt med lokalt ejerskab. Derfor bør der lægges vægt på, at minimum 40 procent af udgifterne oppebæres af ansøgerne selv. Forvaltningen gør i denne forbindelse opmærksom på, at Landsbypuljen har samme krav til ansøgninger fra landsbylaugene.

Det enkelte projekt eller initiativs egenfinansiering kan bestå af midler, som er tilvejebragt via aktiviteter, fonde, lokale aktører, foreninger eller andet. Egenfinansiering kan have form af frivillig arbejdskraft til 100 kr. pr. time.

Der kan søges til:

- et projekt eller initiativ, der udfolder sig i byen. Midlerne bør ikke kunne gives til projekter i nærliggende landsbyer, da hovedformålet med puljen er at støtte op om bystrategien
- kun projekter eller initiativer, der er offentligt tilgængelige, bør kunne få støtte
- kun projekter eller initiativer, der medfører minimale eller ingen kommunale udgifter til drift, bør kunne få støtte. Derfor bør ansøgningen redegøre for håndteringen af den fremtidige drift
- projekter eller initiativer bør være af blivende karakter eller indeholde elementer, der kan genbruges ved flere lejligheder
- der bør kunne gives midler til undersøgelser og udarbejdelse af projekttegninger, på betingelse af, at udarbejdelsen sker i tæt dialog med Sønderborg Kommune
- puljens midler er øremærkede til udvikling, og derfor bør det ikke være muligt at søge om midler til drift og vedligeholdelse.

Flere detaljer omkring retningslinjerne for puljen findes i vedlagte bilag.

Proces og beslutningskompetence

Forvaltningen foreslår, at der fastsættes to årlige ansøgningsfrister i henholdsvis marts og september. Herefter drøftes de indkomne ansøgninger i en arbejdsgruppe i forvaltningen. Dernæst igangsættes en dialog med ansøgerne for, om nødvendigt, at kvalificere det indsendte materiale. Kvalificeringen skal sikre sammenhængende og holdbare løsninger, ligesom det skal sikres, at projektet er i overensstemmelse med den gældende planlægning, lovgivning og politik. Efterfølgende sendes indkomne ansøgninger til politisk behandling i Teknik- og Miljøudvalget.

I 2018 fastsættes ansøgningsfristen til den 14. september, hvorefter ansøgningerne behandles på Teknik- og Miljøudvalgets møde den 9. oktober. Ansøgningsfristen er fastlagt for dels at tilgodese en hurtig sagsbehandling, samt dels at sikre, at ansøgerne får tid til at udarbejde fyldestgørende ansøgninger, der lever op til retningslinjerne.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Teknik- og Miljøudvalget den 14-08-2018

Udvalget anbefaler indstillingen med følgende rettelse til retningslinjerne:

Der lægges vægt på, at projekterne indeholder en grad af selvfinansiering, fremfor at 40 procent af udgifterne til projektet eller initiativet selvfinansieres.

Forvaltningen informerer de aktører, der allerede har ansøgt, om den besluttede ansøgningsfrist. Aktørerne skal ikke genindsende deres ansøgning.

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Teknik- og Miljøudvalgets anbefaling indstilles.

Bilag

Retningslinjer for puljen til borgerinitiativer i forbindelse med bystrategierne

Punkt 16: Godkendelse af ændringer og tilføjelser til Regulativ for renholdelse og vintertjeneste

18/24358

Sagsresumé

Sønderborg Kommune skal, i henhold til Lov om offentlige veje og Lov om private fællesveje, fastsætte retningslinjer for snerydning og glatførebekæmpelse. Kommunen træffer beslutning om i hvilket omfang og i hvilken rækkefølge renholdelse, snerydning og glatførebekæmpelse skal finde sted, så både borgere og virksomheder er sikret en velfungerende infrastruktur.

Byrådet godkendte den 31. august 2016 Regulativ for renholdelse og vintertjeneste. Forvaltningen foreslår en opklassificering af en række vej- og stiruter, samt at der tilføjes to nye stiruter.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Teknik- og Miljøudvalget, at Byrådet godkender at

- følgende vej- og stiruter opgraderes fra klasse IV til klasse II:
  - vejroute Langgade, Augustenborg
  - vejroute Industrivej, Augustenborg
  - stirute Skovby til Lysabild
  - stirute Blans til Ullerup
  - stirute Nybøl til Vester Sottrup
- stirute Grundtvigs Allé til Jernbanegade ved busstationen i Sønderborg placeres i klasse I
- stirute Gråsten til Kværs placeres i klasse II.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte den 31. august 2016 Regulativ for renholdelse og vintertjeneste. Regulativet sonderer mellem fire klasser. I klasse I udføres saltning og snerydning af veje og stier på alle tider af døgnet, mens saltning og snerydning i klasse IV kun sker undtagelsesvis.

Forvaltningen er blevet opmærksom på en række vej- og stiruter, der bør omklassificeres, så de saltes og sneryddes oftere. Forvaltningen har udarbejdet fem ændringsforslag til regulativets kortbilag.

Ændringsforslagene omhandler følgende vejrouter, der foreslås opgraderet fra klasse IV til II:

- vejroute Langgade, Augustenborg
- vejroute Industrivej, Augustenborg.

Langgade er en større fordelingsvej, og Industrivej huser flere industrivirksomheder. Strækningerne er i øjeblikket klasse IV. Forvaltningen vurderer, at disse strækninger bør opgraderes til klasse II.

Derudover omhandler ændringsforslagene følgende stiruter, der foreslås opgraderet fra klasse IV til II:

- stirute Skovby til Lysabild
- stirute Blans til Ullerup
- stirute Nybøl til Vester Sottrup.

I henhold til regulativet skal skolevejsstier placeres i klasse II. De tre ovenstående stiruter er forbindelser til overbygningsskoler eller skoler fra nærmeste naboby.

Endelig er der, efter regulativets godkendelse i 2016, etableret to nye stiruter, som forvaltningen foreslår placeret i henholdsvis klasse I og II:

- Grundtvigs Allé til Jernbanegade ved busstationen (supercykelsti – klasse I).
- Gråsten til Kværs (skolesti – klasse II).

Økonomi

I alt medfører ovenstående, at udgifterne til saltning stiger med 230.000 kr., som finansieres via omprioritering indenfor budgettet for vinterbekæmpelse.

Det bemærkes, at de ovennævnte udgifter kun dækker saltning. Dertil kommer eventuelle ekstra udgifter i forbindelse med varigt snevejr, hvor rydning udføres på timepris.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansieringen ligger inden for den eksisterende budgetramme.

Beslutning Teknik- og Miljøudvalget den 14-08-2018

Udvalget anbefaler indstillingen.

Fraværende:

Ganeswaran Shanmugaratnam

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Teknik- og Miljøudvalgets anbefaling indstilles.

Bilag

Regulativ for renholdelse og vintertjeneste

Kortbilag til regulativ for renholdelse og vintertjeneste

Ændringskort Augustenborg Langgade og Industrivej

Ændringskort Nybøl-Vester Sottrup

Ændringskort Ullerup-Blans

Ændringskort Skovby-Lysabild

Ny cykelsti Sønderborg

Ny cykelsti Gråsten-Kværs

Punkt 17: Organisationsproces for Brand & Redning - Godkendelse af tiltag

18/26896

Sagsresumé

Beredskabskommissionen godkendte på mødet 21. marts, at man iværksatte en proces med henblik på at opstille løsningsmodeller for bemandingsudfordringen i dagtimerne. Processen har imidlertid vist, at der er på flere områder er for mange ubekendte faktorer til at kunne opstille konkrete fremtidssikre løsningsmodeller. Derfor præsenteres forskellige tiltag, der kan afhjælpe beredskabets udfordringer på kort og mellemlang sigt samt et procesforslag. Procesforslaget er en ide, som skal analyseres yderligere, for at løse udfordringer i beredskabet på lang sigt.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til beredskabskommissionen, at

- orientering om mandskabsudfordring i dagtimerne tages til efterretning.
- godkende, at der investeres i intelligente pagere.
- løsnings tiltag (1-7) drøftes og vælges til nærmere analyse og/eller igangsættelse.
- godkende at forvaltningen arbejder videre på de langsigtede løsninger.

Sagsfremstilling

I det følgende opsummeres den problematik, der ligger til grund for bemandingsudfordringen i beredskabet:

Urbanisering: Folk flytter til byerne, hvor arbejdspladserne er. Brandfolkene er derfor ikke i nærheden af 'deres' brandstation i dagtimerne. Brandfolkene skal desuden kunne være klar til udrykning inden for 5 min. og er derfor stavsbundet til området nær brandstationen. Dette gør det sværere at rekruttere nye kræfter.

De færreste virksomheder har mulighed for at lade deres medarbejdere løbe til brand – der bør igangsættes opsøgende arbejde ift. af afklare hvilke virksomheder, der kunne være interesseret i et samarbejde.

Geografien i Sønderborg Kommune: Vi er omgivet af vand og har derfor færre indgangsveje til yderområder end i andre kommuner. Problematikken er tydeligst på Kegnæs.

Stolthed og traditioner: De frivillige brandværn bidrager med en uundværlig indsats og har gjort det gennem mange år. Derfor kan det være svært for de frivillige brandværn at indrømme deres udfordring, når den opstår. Det gør hele institutionen med de frivillige brandværn usikker.

Ovenstående problematikker har f.eks. medført at det Frivillige Brandværn i Sønderborg By I 2010 blev nedlagt da de ikke kunne stille mandskab. Det ville man løse ved at indføre deltidsberedskab og med roste (vagthold). De deltidsansatte har imidlertid de sidste 5-7 år også fået sværere og sværere ved at stille. Derfor har det været nødvendigt løbende at opjustere antallet af fuldtidsansatte brandfolk til øjeblikkelig udrykning, så de kan dække de deltidsansatte i Sønderborg og nå ud og støtte de frivillige brandværn i dagtimerne.

For hver gang det enkelte brandværn er kaldt til udrykning og ikke har kunne overholde serviceniveauet i den risikobaserede dimensionering, laves der en såkaldt afvigerapport.

Et udpluk af afvigerapporter fra perioden marts 2017 – februar 2018 viser, at brandværnene har store udfordringer med at stille det korrekt uddannede mandskab – enten kan der ikke samles det mandskab, der skal til på en udrykning, eller også venter man for længe på at blive fuldtallige, så man afgår for sent fra stationen. Udfordringen forekommer især i dagtimerne i hverdagen, men afvigerapporterne viser, at aftentimer og weekender ikke er undtaget. Det skal bemærkes, at bemandingsudfordringen gør sig gældende både for de frivillige brandfolk i de forskellige værn og for deltidsbrandfolk i Sønderborg By.

Forud for processen med at fremfinde løsninger på bemandingsudfordringen blev der nedsat en arbejdsgruppe bestående af:

Kaptajner fra de frivillige Værn, repræsentanter fra beredskabskommissionen, Ole Nielsen og Henning Fogh

Indsatsleder Henrik Jacobsen fra B&R

Kaptajn Palle Fredriksen fra Egen Frivillige Brandværn, tidl. deltidsansat indsatsleder

Kaptajn Kim Hansen fra Rinkenæs Frivillige Brandværn, tidl. deltidsansat indsatsleder

TR fra B&R, Ulrick Christiansen

TR fra vagtcentral, Mads Hamer

TR fra Deltidsstyrken, Casper Witte

Projektleder Signe Lykke Clausen

Drift & Anlægschef Henrik Littau-Jensen

Beredskabschef Bjarne Neermann

Arbejdsgruppen fik til opgave at udpege løsningsmuligheder, der kunne afhjælpe bemandingsudfordringen. Processen har vist, at der fortsat er for mange ubekendte faktorer til at kunne opstille konkrete løsningsmodeller, der på lang sigt vil kunne garantere sikkerheden for kommunens borgere.

Udfordringen er kompleks og består af mange aspekter, der hver især 'griber ind i hinanden'. Arbejdsgruppen har dog samtidig fundet frem til uafprøvede tiltag, der muligvis kan afhjælpe bemandingsudfordringen på kort og mellemlang sigt.

På kort og mellemlang sigt drejer det sig om:

1. Investering i intelligente pagere.

Investering i 250 intelligente pagere: 1.050.000 mio. kr. Hertil kommer en årlig licensudgift på 50.000 kr. Investeringen skal finansieres gennem omprioritering af anlægsmidler fra køretøjsinvesteringsplanen. Planen afsætter årligt 1,65 mio. kr. til udskiftning af køretøjer. Omprioritering vil betyde, at enkelte eksisterende køretøjer skal fungere i en længere periode end antaget. Det vurderes imidlertid, at være en nødvendig prioritering af midlerne og den bedste finansieringsmetode til investering i intelligente pagere.

2. Ændring af slukningsgrænser.
3. Konsolidering af frivillige brandværn.
4. Ansættelse af brandfolk på Stationen i Sønderborg By.
5. Tilpasning af vagttider for de deltidsansatte brandfolk.
6. Kortlægning af mandskabsressourcer og muligheder hos lokale virksomheder.
7. Ny Risikobaseret Dimensionering.

Forvaltningen vurderer, at tiltag 1-7 ikke vil kunne løse bemandingsudfordringen på lang sigt idet urbaniseringen vil fortsætte og løbende affolke yderområderne – særligt i dagtimerne. Der er derfor behov for at igangsætte et mere strategisk arbejde mod en løsningsmodel, der kan fremtidssikre det samlede beredskab. En sådan løsningsmodel skal formentlig enten ligne beredskabsmodellen i

Horsens Kommune, hvor brand- og redningsberedskabet er tænkt sammen med serviceopgaver, bl.a. Vej, Park og Anlæg, Værksted, Transportkontor, Lager og Pladser, Hjælpemiddeldepot, Genbrugspladser, Rottebekæmpelse, Rengøring og Administration. Med 'Service og Beredskab', som afdelingen hedder i Horsens, kan det 'betale sig' at have fuldtidsansatte brandfolk til at løfte beredskabsopgaver, fordi de samtidig er ansat til at løfte serviceopgaver imellem udrykninger.

Eller beredskabsmodellen i Flensburg, hvor Berufsfeuerwehr Flensburg løfter brandslukningsopgaverne i Flensburg By på fuldtid, og i hverdagens dagtimer desuden støtter de 6 frivillige brandværn i omegnen. Her er der langt færre opgaver samlet, hvilket gør opgaven mere simpel en "Horsens" modellen, til gengæld er den forbundet med større omkostninger.

Det skal præciseres, at der ikke umiddelbart er lagt op til lukning af brandværn i ovenstående modeller.

Analysen af ovenstående 2 fremtidsmodeller, forventes igangsat i anden sammenhæng ultimo 2018.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansieringen ligger inden for den eksisterende budgetramme.

Beslutning Beredskabskommissionen den 26-06-2018

Beredskabskommissionen:

- Anmoder Økonomiudvalget om at fremrykke anlægsudgifter fra køretøjsinvesteringsbudget 2019 til 2018 svarende til 1.050.000 mio. kr. til anskaffelse af intelligente pagere.

Beslutter vedrørende løsningsforslag:

- Der arbejdes videre med ændring af slukningsgrænser.
- Der arbejdes ikke videre med konsolidering af Brandværn.

- Der arbejdes videre med analyse af mandskabsbehov både på kort sigt og på længere sigt.
- Der arbejdes videre med analyse af tilpasning af vagttider, på både på kort sigt og på længere sigt.
- Der arbejdes ikke videre med ide om hvervekonsulent, for nuværende.
- Der arbejdes ikke videre med fremrykket revision af Risikobaseret Dimensionering, for nuværende.
- Godkender at der arbejdes videre med analyse af de langsigtede løsninger.
- Tager øvrig orientering til efterretning.

Supplerende bevillingsmæssige konsekvenser til 22-08-2018

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at hvis indstillingen godkendes, skal der gives en anlægsbevilling og rådighedsbeløb på 1,050 mio. kr. i 2018 til formålet. Rådighedsbeløbet frigives samtidigt og finansieres ved en tilsvarende reduktionen af afsatte rådighedsbeløb i 2019 til køretøjsinvesteringer. Alternativt kan de bevillingsmæssige konsekvenser medtages til den 2. bevillingsrevisionen i oktober.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år 2018	Overslags år 2019	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift					
Anlæg/ Rådighedsbeløb	08	1.050	-1.050		
Finansiering via:					
Drift andetsteds					
Afsat rådighedsbeløb					
Låneoptagelse					
Afdrag og renter af nye lån					
Kassebeholdning	03	0	0		

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Beredskabskommissionens anbefaling indstilles.

Punkt 18: Godkendelse af løsningsmodel for Kegnæs Brandstation

18/26896

Sagsresumé

Forvaltningen præsenterede på beredskabskommissionens møde den 21. marts 2018 to løsningsforslag til genopførelse af brandstationen på Kegnæs efter branden i november 2016. Kommissionen bad Brand & Redning afsøge alternative muligheder for placering, leje eller renovering i dialog med de frivillige brandværn. På baggrund af processen præsenteres på mødet tre løsningsmuligheder for den fortsatte drift af Kegnæs Brandstation.

Byrådet har beslutningskompetencen jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til beredskabskommissionen, at

- de forskellige modeller drøftes, og der besluttet en model

Sagsfremstilling

Indstilling, fra 21. marts 2018

Forvaltningen indstiller til Beredskabskommissionen, at Byrådet godkender:

- Løsning A, som involverer opførelsen af en ny brandstation. Ny brandstation på Kegnæs medtages på prioriteringslisten over potentielle anlægslementer i 2019.

Beslutning i Beredskabskommissionen den 21. marts 2018

Der skal afsøges alternative muligheder for placering, leje eller renovering i dialog med de frivillige brandværn

Sagsfremstilling fra den 21. marts 2018

Sønderborg Kommune har gennem mange år haft en lejeaftale med ejeren af Nr. Landevej 58, Kegnæs, hvor Sønderborg kommune lejede cirka halvdelen af det bebyggede område på adressen. Bygningerne blev anvendt til at huse Kegnæs Frivillige Brandværn.

Ejeren havde igennem noget tid renoveret den anden halvdel af bygningen. Under renoveringen udbrød der den 24. november 2016 brand i bygningerne.

Skaderne var så voldsomme, at ejerens forsikringsselskab har vurderet, at de berørte bygninger er totalskadede. Den eneste bygninger, der står tilbage, er garagen til Kegnæs Frivillige Brandværns køretøjer. Denne garage udgør cirka halvdelen af Sønderborg kommunes lejede bygningsareal. Branden medførte imidlertid et akut behov for at finde lokaler, som kan erstatte de mistede opholds- og toiletfaciliteter. For at imødekomme denne udfordring er der indgået en lejeaftale med det nærliggende forsamlingshus, og samtidigt har Kegnæs Frivillige Brandværn lånt en mobil toiletvogn af Vej & Park. Ovenstående skal betragtes som kortvarige løsninger.

Ejeren havde ikke noget ønske om at genopføre bygningen og tilbød derfor, at Sønderborg kommune kunne købe grunden.

Kommunens ejendoms kontor foretog en vurdering af en markedspris for en ryddet grund. Kommunen fik igennem ejerens advokat tilbud om, at kommunen kunne købe ejendommen for kr. 100.000. Ejendommen blev overtaget i august 2017 for 100.000 kr. Grunden er ryddet hen til, hvor brandstationens garage starter. Brandstationen har således fungeret nødtørftigt siden.

Kegnæs Frivillige Brandværn er et veldrevet brandværn med et acceptabel antal frivillige til at løse slukningsopgaven, samt til at løse nødbehandleropgaven for Region Syddanmark. Kegnæs Frivillige Brandværn har samlet set ca. 100 udrykninger pr. år.

Kegnæs Frivillige Brandværn har to køretøjer; 1 slukningskøretøj til brandopgaven, samt 1 nødbehandlerkøretøj til opgaven for Region Syddanmark. Sønderborg kommune får årligt ca. 75.000,- kr. til nødbehandleropgaven. Opgaven er derfor udgiftsneutral for Sønderborg kommune.

Byrådet har godkendt et serviceniveau for Sønderborg Kommune, hvor den maksimale udrykningstid under normale forhold ikke må overstige:

- 10 minutter for områder med tæt bebyggelse
- 15 minutter for områder med spredt bebyggelse
- 17 minutter for øvrige områder

Ved normale forhold forstås, forhold der ikke er hindret på grund af vejrlig eller ekstraordinære trafikale forhold (omkørsel mm.)

Tæt bebyggelse er byer med tættere bebyggelse i form af etageejendomme, industri mm.

Spredt bebyggelse er byer med almindelig parcelhusbyggeri, landejendomme, industri mm.

Øvrige områder er områder, hvor der ligger enkelte huse, og der ikke er større udbredelsesmuligheder. Serviceniveauet for Kegnæs er mellem 15 - 17 minutter.

Nærmeste brandstation i forhold til Kegnæs Frivillige Brandværn er Sydals Frivillige Brandværn, Kegnæsvej 12, Sydals, som er beliggende ca. 11 km fra Kegnæs Frivillige Brandværn. Sydals Frivillige Brandværn er i et område uden mange

virksomheder eller institutioner, hvilket har den konsekvens, at Sydals Frivillige Brandværn har store bemanningsproblemer i dagtimerne. Der er ganske enkelt ikke frivillige nok i området mellem kl. 8 og kl. 16. Ligeledes kan Sydals Frivillige Brandværn ikke dække hele Kegnæs inden for serviceniveaurammen.

Sønderborg Brand & Redning vurderer, at der ud fra et beredskabsfagligt synspunkt skal være en station på Kegnæs eller i umiddelbar nærhed heraf.

Ud fra ovenstående ser forvaltningen to løsninger:

- Løsning A. Opførelse af en ny brandstation på adressen Nr. Landevej 58, Kegnæs. Prisen på opførelsen er vurderet til 3,95 mio. kr.
- Løsning B. Renovering/opbygning af den eksisterende garagebygning, samt køb af en pavillonløsning, der kan huse 15 mand, med ophold, omklædning/bad/toilet.

Den samlede pris på løsning B er vurderet til 3,98 mio. kr.

Budgetterne for begge løsninger er vedlagt som bilag til punktet.

Forvaltningen anbefaler løsning A, som er blevet til gennem et samarbejde mellem Kegnæs Frivillige Brandværn, Service & Ejendomme og Sønderborg Brand & Redning.

Supplerende sagsfremstilling, 26. juni 2018

På beredskabskommissionens møde den 21. marts 2018 fremlagde forvaltningen to løsningsmodeller for den fortsatte drift af Kegnæs Brandstation. Beredskabskommissionen besluttede imidlertid, at der skulle afsøges alternative muligheder for placering, leje eller renovering i dialog med de frivillige brandværn.

I den forbindelse blev der nedsat en arbejdsgruppe, som bestod af repræsentanter fra Hørup Frivillige Brandværn, Sydals Brandværn, Kegnæs Brandværn og Sønderborg Brand & Redning.

Arbejdsgruppen fik til opgave at kortlægge:

Relevante brandfolks bopæls- og arbejdsadresse

Relevante brandfolks fremmødemulighed, uddannelsesniveau og alder

Relevante arbejdspladser i området med mere end 5 ansatte

Mulige eksisterende bygninger med potentiale som brandstation

Bilag 1 beskriver deltagere, ovenstående proces og delkonklusioner. På baggrund heraf har arbejdsgruppen skitseret nedenstående løsningsforslag. Der er lavet et prisoverslag for hvert af forslagene i samarbejde med Service og Ejendomme, som ses i bilag 2.

Opkøb og renovering af lagerhaller, der tidligere har huset Kegnæs Både

Større renovering af nuværende garageanlæg samt opførelse af let bygning.

Mindre renovering af nuværende garageanlæg samt opførelse af let bygning.

Forsamlingshuset på Kegnæs har ligeledes været i spil. Her kunne der være tale om en tilbygning, samt benyttelse af forsamlingshusets lokaler. Forsamlingshuset har dog intet ønske om at sælge til kommunen, da de har brug for deres lokaler samt arealet omkring. Derfor er forsamlingshuset ikke medtaget som mulig løsning.

Udgiften til den valgte model skal finansieres af kassen.

I forhold til forslag A og C, vil udførelsen af disse foregå i tæt sammenarbejde med Kegnæs Frivillige brandværn.

Her tænkes på medinddragelse i forhold til løsninger, samt eventuelle frivillige bidrag til udførelse af konkrete arbejder, med henblik at få mest mulig anlæg for bevillingen.

Forslag	Beskrivelse	Prisniveau	Tidshorisont
A	<p>Opkøb og renovering af lagerhaller på Lillekobbel som tidligere har huset Kegnæs både. Bygninger udgør i alt 1.000 m² med eksisterende toilet, bad, køkken, kontor osv. fra 60'erne. Ejendommen består af 2 stålrammehaller: En uisoleret stålhal og en grundmuret og uisoleret hal. Bygningerne er for store til formålet.</p> <p>Der skal påregnes betydelige omkostninger til drift over årene, da ejendommen fremstår delvis nedslidt.</p> <p>Ejendommen skal udmatrikuleres. Derudover skal der påregnes omkostninger til renovering, da bygningen vil ændre anvendelse og dermed udløse krav i bygningsreglement.</p>	Knap 5,3 mio. kr.	8 mdr.
B	<p>Større renovering af nuværende garage omfatter nyt hævet tag, varmepumpe, porte og nye vinduer, samt opførelse af let bygning med opholdsrum (15 mand), omklædning, bad og toilet.</p> <p>Denne løsning er en billigere model end model A og er lidt mere holdbar end model C. Løsningen er ikke langtidsholdbar og vil efter nogle år kræve mindre vedligehold.</p>	2,5 mio. kr.	10 mdr.
C	<p>Mindre renovering af nuværende garage omfatter: Beklædning og lukning af gavl, ny varmepumpe, 2 x porte samt opførelse af let bygning, opholdsrum (15 mand), omklædning, bad og toilet.</p>	1,9 mio. kr.	6 mdr.

Der skal påregnes udgifter til løbende drift og vedligehold på den eksisterende garage, som stadig er uisoleret i vægge og gulv etc.

Denne løsning er den billigste model, der er skåret helt ind til det absolutte minimum for en brandstation. Løsningen er ikke langtidsholdbar og vil efter nogle år kræve yderligere renoveringer.

Modellen løser imidlertid beredskabsudfordringen på Kegsnæs for nuværende. Skulle fremtidige løsningsmodeller for det samlede beredskab i Sønderborg Kommune pege på et ændret serviceniveau og/eller ændret beredskabsorganisering, har man med dette løsningsforslag dermed ikke brugt unødige midler.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at afhængig af valg af model, skal der gives tillægsbevilling i 2018, som finansieres af kassebeholdningen.

Beslutning Beredskabskommissionen den 26-06-2018

Beredskabskommissionen indstiller til økonomiudvalget, at

- Økonomiudvalget beslutter en budgetramme på 2,8 mio. kr. til genetablering af brandstationen på Kegsnæs, med udgangspunkt i model B. Modellen optimeres i samarbejde med Kegsnæs frivillige brandværn.

Supplerende bevillingsmæssige konsekvenser til 22-08-2018

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at hvis indstillingen godkendes, skal der gives en anlægsbevilling og rådighedsbeløb på 2,8 mio. kr. i 2018 til formålet. Rådighedsbeløbet frigives samtidigt og finansieres af kassebeholdningen. Alternativt kan de bevillingsmæssige konsekvenser medtages til den 2. bevillingsrevisionen i oktober.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år 2018	Overslags år 2019	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift					
Anlæg/ Rådighedsbeløb	08	2.800			
Finansiering via:					
Drift andetsteds					
Afsat					

rådighedsbeløb

Låneoptagelse

Afdrag og renter af
nye lån

Kassebeholdning	03	-2.800
-----------------	----	--------

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Beredskabskommissionens anbefaling indstilles.

Bilag

Arbejdsgruppe vedr. alternativer til ny brandstation Kegnæs

Punkt 19: Godkendelse af overtagelse af landbrugsejendom

17/11209

Sagsresumé

I 2013 blev landbrugsejendommen matr.nr. 1858a, Dybbøl Ejerlav, Dybbøl, overført fra landzone til byzone. Det skete, da Byrådet vedtog lokalplan 4.10-12 Porten til Sønderborg.

Efter planloven kan en ejer af en landbrugsejendom under visse betingelser forlange, at kommunen overtager ejendommen, hvis ejendommen overføres fra landzone til byzone.

Ejeren af ovennævnte ejendom har bedt Sønderborg Kommune om at overtage ejendommen, og forvaltningen vurderer, at betingelserne for overtagelse er opfyldt.

Sønderborg Kommune har derfor pligt til at overtage ejendommen.

Ejeren og forvaltningen er nu blevet enige om et prisoplæg for arealerne på 341.184 kr. Hertil kommer omkostninger i forbindelse med handlen. Udgifterne bliver derfor i alt ca. 375.000 kr.

Økonomiudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at godkende

- overtagelsen af matr. nr. 1858a, Dybbøl, Dybbøl
- at der bevilges 375.000 kr. fra det afsatte rådighedsbeløb til erhvervelse af jord.

Sagsfremstilling

I 2013 blev landbrugsejendommen matr.nr. 1858a, Dybbøl Ejerlav, Dybbøl, overført fra landzone til byzone. Det skete, da Byrådet vedtog lokalplan 4.10-12 Porten til Sønderborg.

Efter planlovens § 47 A, stk. 1, kan en ejer af fast ejendom, der benyttes til landbrug, og som helt eller delvis overføres fra landzone til byzone eller sommerhusområde, inden fire år efter overførslen forlange ejendommen, eller den overførte del af ejendommen, overtaget af kommunen.

Ejeren af ovennævnte ejendom har bedt Sønderborg Kommune om at overtage ejendommen.

Det er forvaltningens vurdering, at denne sag opfylder alle betingelserne for at kræve ejendommen overtaget af Sønderborg Kommune.

Sønderborg Kommune har derfor pligt til at overtage ejendommen.

Forvaltningen har efter forhandling med ejeren tilbudt ham at overtage arealerne til 160.000 kr. pr. hektar. Prisoplægget er med forbehold for politisk godkendelse. Sønderborg Kommune påtager sig omkostningerne til berigtigelse og tinglysning af handlen. Denne udgift udgør ca. 30.000 kr. Omkostningerne ved handlen vil derfor være på ca. 375.000 kr.

Ejendomskontoret oplyser, at priserne afspejler de handler, der har været i området, med fradrag for bynær beliggenhed og de begrænsninger i ejendommens anvendelsesmuligheder, som lokalplanen har medført.

Når Sønderborg Kommune har overtaget arealet, kan kommunen f.eks. vælge at videresælge eller bortforpagte det.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser at, hvis indstillingen godkendes, skal der gives en anlægsbevilling på 0,375 mio. kr., som finansieres af afsatte rådighedsbeløb til erhvervelse af jord.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år 2018	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift					
Anlæg/ Rådighedsbeløb	99.04	375			
Finansiering via:					
Drift andetsteds					
Afsat rådighedsbeløb	99.04	-375			
Låneoptagelse					
Afdrag og renter af nye lån					
Kassebeholdning					

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Godkendt.

Bilag

Kort over matr. nr. 1858a Dybbøl

Punkt 20: Godkendelse af fremadrettet model for lejeniveau for antennepositioner i Sønderborg Kommune

15/53813

Sagsresumé

Alle Folketingets partier har den 17. maj 2018 indgået aftale om fremtidens telepolitik ”Aftale om bredbånd og mobil i digital topklasse - Fremtidens telepolitik for hele Danmark”. I sagen præsenteres de punkter i aftalen, der kan have indflydelse på fastsættelse af lejeniveau for antennepositioner i kommunerne. Forvaltningen foreslår, at Sønderborg Kommune imødekommer telepolitikken med henblik på at sikre god mobildækning og understøtte udviklingen i kommunen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til økonomiudvalget at godkende

- at lejeniveauet i eksisterende lejeaftaler genforhandles ved udløb af den enkelte aftales uopsigelighedsperiode.
- at lejeniveauet ved genforhandling eller indgåelse af nye lejeaftaler fastsættes på baggrund af den anbefalede model (P.t. Erhvervsstyrelsens model 1 - den offentlige vurdering som grundlag).

Sagsfremstilling

De danske teleoperatører har tidligere henvendt sig til Sønderborg Kommune med henblik på at få nedsat lejen af de arealer/konstruktioner, hvor deres antenner er placeret. Den 30. marts 2016 afslog Økonomiudvalget at imødekomme deres ønske.

Den 17. maj 2018 landede aftalen om fremtidens telepolitik ”Aftale om bredbånd og mobil i digital topklasse - Fremtidens telepolitik for hele Danmark”. Forvaltningen foreslår, at Sønderborg Kommune imødekommer telepolitikken med henblik på at sikre god mobildækning og understøtte udviklingen i kommunen.

Telepolitikken beskriver bl.a. konkrete initiativer, der understøtter teleforligets vision, principper og pejlemærker. Ét af disse initiativer drejer sig om fokus på kommunal sagsbehandling, masteleje m.v. Det fremgår bl.a. at:

”... Parterne henstiller også til, at offentlige institutioner og myndigheder har fokus på betydningen af en rimelig masteleje i forhold til målet om god mobildækning. Parterne er enige om at gennemføre en omfattende undersøgelse af grundlaget for fastsættelse af markedsleje for kommuner, regioner og statslige udlejere, herunder om der i en samlet vejledning for masteleje for offentlige institutioner og myndigheder kan anbefales en bestemt model, der fremmer rimelige lejepriser. Dette kan både være en model, som indgår i den nuværende vejledning såvel som nye modeller, der kan medføre en rimelig masteleje... ”.

I 2014 udarbejdede Erhvervsstyrelsen ”Vejledning om markedsleje ved udlejning af arealer til brug for digital infrastruktur”. Vejledningen vedlægges sagen som bilag. Her beskrives tre forslag til metoder til at fastsætte markedslejen for udlejning af arealer til brug for digital infrastruktur:

- Den offentlige vurdering som grundlag
- Professionelt fagligt skøn som grundlag
- Sammenlignelige priser som grundlag

De fleste aftaler om leje af grund til opsætning af en mast eller aftale om brug af et bygningsareal til opsætning af en antenne laves med en uopsigelighedsperiode – andre lejeaftaler laves alene med et opsigelsesvarsel på f.eks. 12 måneder.

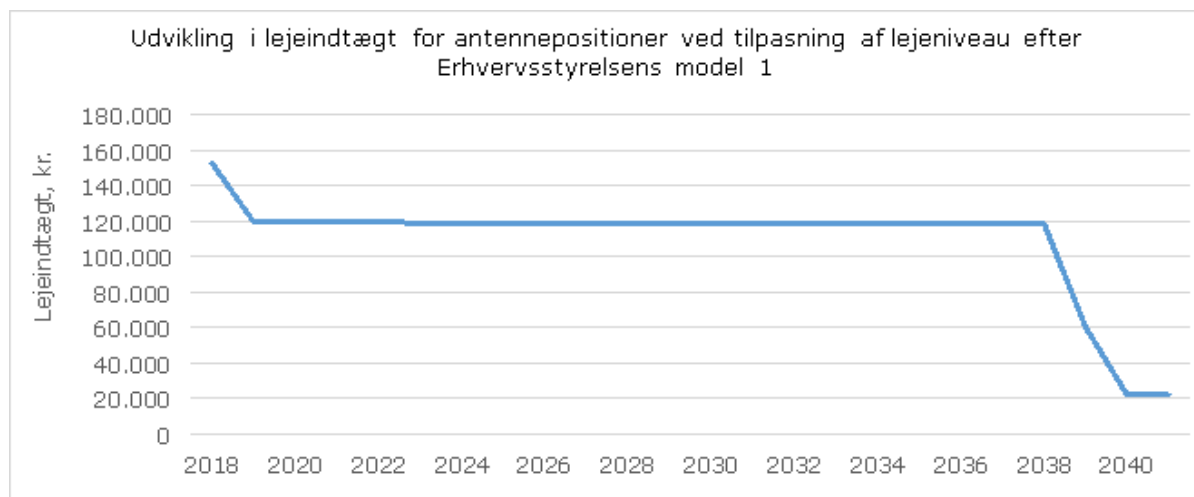
Sønderborg Kommune har 13 lejeaftaler med teleoperatørerne, der samlet giver en årlig indtægt på ca. 150.000 kr. Lejeaftalerne er indgået i perioden 1993-2018 og på forskellige vilkår – herunder bl.a. ift. aftalernes varighed og prisregulering. Syv af lejeaftalerne er lavet enten med en uopsigelighedsperiode, der er udløbet, eller med et opsigelsesvarsel. Uopsigelighedsperioden for de øvrige 6 lejeaftaler udløber i perioden 2023-2040.

Konkret foreslår forvaltningen:

- at eksisterende aftaler genforhandles efter Erhvervsstyrelsens model 1 (den offentlige vurdering som grundlag) ifm. ophør af uopsigelighedsperioden.
- at Sønderborg Kommune fremadrettet følger de anbefalinger til styrket mobildækning, som den i telepolitikken planlagte undersøgelse måtte resultere i.

En genforhandling af lejeaftalerne efter Erhvervsstyrelsens model 1 vil betyde en mindreindtægt på i alt ca. 130.000 kr. årligt fuld indfaset fra 2041 (ekskl. prisjusteringer i den enkelte aftale). Mindre indtægten afholdes inden for udvalgets egen ramme.

(1.000 kr.)	2018	2019-	2039-
Mindreindtægt efter lejetilpasning (model 1)	0	- 30	- 100
Lejeindtægt	150	120	20

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet mindre indtægten på 30 t.kr. årligt fra år 2019 afholdes inden for udvalgets egen ramme.

Bilag

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Ikke godkendt.

Bilag

Bilag 1 Aftale om bredbaand og mobil i digital topklasse

Bilag 2 Vejledning om markedsleje ved udlejning af arealer til brug for digital infrastruktur

Punkt 21: Beslutning om kapacitetsoptimering i området Nordals ud fra Masterplan for dagtilbud Als Nord.

18/3210

Sagsresumé

Byrådet vedtog ved budgetlægningen for 2018 og overslagsår, at der skal udarbejdes en masterplan for dagtilbudsområdet.

Masterplanen præsenteres fortløbende på Børne- og Uddannelsesudvalgsmøder i delnotater for de enkelte områder.

Masterplan Dagtilbud 2018 indeholder en rapport for hver bygning i samtlige 6 områder.

Rapporten vurderer bygningsstandard og funktionalitet.

Ifølge kommissoriet skal der udarbejdes analyser på kapacitetsoptimering på udvalgte områder.

På Børne – og Uddannelsesudvalgets møde den 7. februar 2018 blev anmodningen fra Bestyrelsen for dagtilbud Als Nord, om, at lægge 2 afdelinger sammen i dagtilbudsområdets nordlige del drøftet.

Udvalget besluttede at lade henvendelsen indgå i Masterplanen for dagtilbud 2018.

I Masterplanens analyse vurderes det, at der bør ske en kapacitetsoptimering i området Nordals

Dette kan ske ved at sammenlægge Børnehaverne Nordborg Børnehave og Kulturbørnehaven Pøl på den nuværende adresse for Nordborg Børnehave - Gammeldam 2.

Denne kapacitetsoptimering vil medføre et bedre grundlag for at drive en kvalitativ og driftssikker børnehave, samt et mere driftssikkert dagtilbud Als Nord.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Børne- og Uddannelsesudvalget, at

1. Kulturbørnehaven Pøl og Nordborg Børnehave lægges sammen på matriklen, hvor Nordborg Børnehave ligger i dag - Gammeldam 2 Nordborg

Forvaltningen indstiller til Børne- og Uddannelsesudvalget, at Byrådet godkender

2. At matriklen Fejovej 15 udlægges til rekreativt område for beboerne i området.

Sagsfremstilling

Der har i en længere periode, på grund af faldende børnetal, været svært at drive de 3 nuværende børnehaver i Nordborg - Lilleskovens Børnehave, Nordborg Børnehave og Kulturbørnehaven Pøl.

Bestyrelsen for dagtilbud Als Nord sender derfor en anmodning til Børne – og Uddannelsesudvalget hvor de foreslår at Kulturbørnehaven og Nordborg Børnehave lægges sammen på matriklen, hvor Nordborg Børnehave ligger i dag - Gammeldam 2 Nordborg.

Udvalget besøgte de to børnehaver – Kulturbørnehaven Pøl og Nordborg Børnehave den 3. maj 2018.

Formanden og næstformanden for Børne og Uddannelsesudvalget afholdt, den 20. juni 2018, et dialogmøde med forældrerådene fra henholdsvis Nordborg Børnehave og Kulturbørnehaven Pøl, samt den fælles bestyrelse for området.

I Masterplanens bygningsdel vurderes bygningstilstanden for kulturbørnehaven som en nedslidt institution, der kræver en del vedligeholdelse både inde og ude.

I Masterplanens delanalyse for Nordals vurderes det, at der bør ske en kapacitetsoptimering for området Nordals.

Masterplan Dagtilbud 2018 giver et overblik over bygningstilstanden af Sønderborg Kommunes daginstitutioner.

Der arbejdes med udnyttelse af ledige arealer på folkeskoler ved Fynshav børneunivers og i arbejdet med Masterplan for Augustenborg skole.

Masterplanen skal vurdere på bygningsindretningen i daginstitutionerne for at afdække, hvorledes disse er eller kan indrettes med et leg- og læringsmiljø, der understøtter intentionerne og anbefalingerne i ”Helhedsplanen for kvalitet i Børn og Uddannelse”. Ud fra en drøftelse på udvalgsmødet den 3. maj 2018 bliver denne afdækning afleveret i en særskilt rapport i efteråret 2018.

Derudover skal der peges på en kapacitetsoptimering på områder set i forhold til prognoseudviklingen af børnetallet samt mulige bygningsmæssige kapacitetsoptimeringer i de enkelte lokale områder. Her skal der især være fokus på dagtilbud i Augustenborg, Hørup, Broager og Nordals.

Dagtilbud Als Nord præsenteres som det første delnotat.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Sammenlægningen kan fremme kvaliteten i driften og dermed øge trivlsen for børn og medarbejdere.

Beslutning Børne- og Uddannelsesudvalget den 27-06-2018

Punkt 1 godkendt og punkt 2 videresendes med anbefaling.

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Børne- og Uddannelsesudvalgets anbefaling af punkt 2 udsættes.

Bilag

Anmodning om sammenlægning af børnehaver område Als Nord

Delnotat vedr. Masterplan dagtilbud 2018 - kapacitetsoptimering

Als Nord - Børnebyen Havnbjerg

Als Nord - Guderup Børnehave

Als Nord - Kulturbørnehaven Pøl

Als Nord - Lilleskovens Børnehave

Als Nord - Nordborg Børnehave

Als Nord - Stevning Børnehus

Kortbilag

Punkt 22: Godkendelse af Sammenhængende børne- og ungepolitik - ambitioner i øjenhøjde

17/2713

Sagsresumé

”Sammenhængende børne- og ungepolitik – ambitioner i øjenhøjde” er sammen med ”Kvalitet i dagtilbud og skole – en helhedsplan for Børn og Uddannelse” de to ben, som arbejdet i forvaltningen Børn, Uddannelse og Sundhed skal gå på fremadrettet. De skal tilsammen sætte rammen for arbejdet på børne- og ungeområdet. Herigennem udmøntes byrådets vision på politikkniveau gennem holdningsmæssige målsætninger og konkrete retninger for de enkelte områder, ligesom politikken støtter op om, at vi i Sønderborg Kommune skal turde satse, prioritere, handle og gennemføre.

Den sammenhængende børne- og ungepolitik består af et børne- og ungesyn, som er essentielt for den overordnede tilgang til arbejdet med børn og unge samt følgende fem temaer:

- Læring og udvikling
- Sundhed og trivsel
- Familieliv
- Fritidsliv
- Sammenhænge og samarbejde

Politikken er gældende for perioden 2018-2021 og revideres samt evalueres efter to år.

På Børne- og Uddannelsesudvalgsmødet den 3. maj 2018 blev det besluttet, at sende børne- og ungepolitikken i høring. I alt er der modtaget 27 høringssvar. Se vedhæftede bilag for uddybning af høringssvar og afsender.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Børne- og Uddannelsesudvalget, at Byrådet godkender

1. Sammenhængende børne- og ungepolitik – Ambitioner i øjenhøjde med følgende ændringer på baggrund af de indkomne høringssvar
  - a. Livsduelige og robuste tilføjes til afsnit 2 på side 8 og sætningen lyder herefter: ”Børn og unge skal udvikle faglige og kreative kompetencer samtidig med, at de udvikler sig til hele, livsduelige og robuste mennesker i og uden for fællesskaber, så de får gode personlige og sociale kompetencer med i bagagen til et godt voksenliv. ”
  - b. Talenter erstatter forudsætninger i afsnit 2 på side 8 og sætningen lyder herefter: ”Det gælder både børn og unge med særlige behov eller med særlige talenter. ”
  - c. Uddannet personale tilføjes til ”Det gør vi ved:” på side 13 og sætningen lyder herefter: ”At prioriterer uddannet personale og efteruddannelse af både uddannet og uuddannet personale. ”

Sagsfremstilling

Den sammenhængende børne- og ungepolitik er et fælles værdigrundlag og fundamentet for en sammenhængende indsats for alle børn og unge i Sønderborg Kommune.

Politikken udspringer af serviceloven, hvor formålet er at understøtte børn og unge, når de primært er brugere af de kommunale services som dagtilbud, skole samt særlige indsatser for sårbare børn og unge. Yderligere tager den nye sammenhængende børne- og ungepolitik udgangspunkt i de grundlæggende principper i FN's børnekonvention, forebyggelse og tidlig indsats samt eksisterende strategier og politikker, som har snitflader ind til det gode børne- og ungeliv for alle kommunens børn og unge. Politikken søger altså at favne alle børn og unge i Sønderborg Kommune, hvad enten de har særlige behov eller særlige forudsætninger.

Den sammenhængende børne- og ungepolitik består af et børne- og ungesyn og fem overordnede temaer.

Børne- og ungesyn:

- Alle børn og unge er unikke
- Alle børn og unge er vigtige medborgere
- Alle børn og unge har kompetencer

Læring og udvikling:

Dannelse og uddannelse er afgørende for, at børn og unge får det bedste afsæt i livet. Derfor skal alle børn og unge mødes med høje ambitioner, de skal involveres i egen læring og udvikling samt motiveres og støttes til fortsat at lære og udvikle sig. Dette skal ske med udgangspunkt i børn og unges egne forudsætninger og kompetencer – altså i øjenhøjde.

Sundhed og trivsel:

Sunde børn og unge, der trives, har de bedste betingelser i livet og derfor prioriteres tidlig opsporing og indsats samt sundhedsfremme og forebyggelse med fokus på både fysisk, psykisk og social sundhed.

Familieliv:

Børn og unges base er familien og en solid base er afgørende for trivslen. Arbejdet med børn, unge og familier skal derfor være kendetegnet ved samarbejde med fokus på inddragelse af børn, unge, familier og netværk.

Fritidsliv:

Alle børn og unge skal have mulighed for at have et aktivt og rigt fritids- og kulturliv, hvor skoler og dagtilbud har et godt samarbejde med idræts- og frivillige foreninger.

Samarbejde og sammenhænge:

Sammen skaber vi de bedst mulige betingelser for det gode børne- og ungeliv. Derfor skal vi sikre sammenhænge i alle passager, hvad enten det er fra børnehaven til skole eller fra en myndighedsperson til en anden. Ingen skal give slip før en anden tager fat.

Høring:

Den sammenhængende børne- og ungepolitik sendes i høring i de decentrale bestyrelser for dagtilbud, skoler, Ungecenteret, CMU for Børn, Uddannelse og Sundhed, Handicaprådet, Ungerådet, Det Fælles elevråd, Folkeoplysningsudvalget, Idrætsrådet og de faglige organisationer - FOA, BUPL, Sønderborg Lærerkreds, Socialpædagogernes landsforbund, Dansk socialrådgiverforening.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Den sammenhængende børne- og ungepolitik bygger på Sønderborg Kommunes MILD-tilgang, hvor der fokuseres på Mestring, Involvering, Læring og Dannelse. Tilgangen tager udgangspunkt i en helhedstænkning, hvor det er det hele menneske, der er i centrum.

Politikken skal således understøtte en bæredygtig udvikling af børn og unge ud fra kommunens bæredygtighedsstrategi især med fokus på social og kulturel bæredygtighed. Dette er med til at understøtte en positiv sundhedsmæssig udvikling for børn og unge.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Børne- og Uddannelsesudvalget den 15-08-2018

Udvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Børne- og Uddannelsesudvalgets anbefaling indstilles.

Bilag

Sammenhængende børne- og ungepolitik - ambitioner i øjenhøjde

Behandling af høringssvar pdf

Punkt 23: Godkendelse - Masterplan for Handel og Turisme 2.0

18/29526

Sagsresumé

Udvalget for Kultur, Idræt, Handel og Turisme godkendte den 15. marts 2018 en revidering af Masterplan for Handel og Turisme i første halvår af 2018. Den 7. juni 2018 blev den foreløbige masterplan fremlagt for udvalget og indholdet drøftet. På baggrund heraf har forvaltningen i samarbejde med Aktørudvalgssekretariatet udarbejdet Masterplan for Handel og Turisme 2.0.

Masterplanen tager afsæt i Sønderborgs tre styrkepositioner: naturen, historien og gastronomien og udpeger fire fokusområder på baggrund af turismetendenser og potentialet i vores område, som sætter rammerne for den nye strategi. I tilknytning til strategien er udarbejdet et handlekatalog, som beskriver mulige handlinger inden for fokusområderne i årene 2019-2022. I sammenhæng skal de bidrage til udvikling af turismen og handlen i Sønderborg Kommune i de kommende år.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Kultur, Idræt, Handel og Turisme, at Byrådet godkender

- Masterplan for Handel og Turisme 2.0 samt handlekataloget hertil.

Sagsfremstilling

Masterplan for Handel og Turisme blev godkendt af Byrådet den 3. juni 2015. Masterplan for Handel og Turisme udgør en samlet plan for udviklingen af turismen og handlen i Sønderborg Kommune. Således er elementer fra 'Turisme- og Potentialeplan for Sønderborg 2014-2020', 'Hvidbog for Nordals' og 'Masterplan for Gråsten' inddraget i masterplanen.

Den 15. marts 2018 godkendte Udvalget for Kultur, Idræt, Handel og Turisme revideringen af Masterplan for Handel og Turisme, hvorfor forvaltningen i samarbejde med Aktørudvalget for Turisme, Handel og Kultur igangsatte dette. Den 7. juni 2018 blev en foreløbig masterplan fremlagt for udvalget og indholdet drøftet. På baggrund heraf har forvaltningen i samarbejde med Aktørudvalgssekretariatet udarbejdet den endelige Masterplan for Handel og Turisme 2.0.

Masterplan 2.0 tager fortsat afsæt i de tre styrkepositioner: naturen, historien og gastronomien som blev udpeget i den første udgave. De fire udpegede fokusområder er:

- Turistservice 2.0
- Aktiv Turisme
- Kulturturisme
- Detailhandel

Fokus inden for hvert fokusområde er anlægsinvesteringer, oplevelser og markedsføring, som kan bistå med en samlet destinationsudvikling, der tiltrækker flere ferie- og erhvervsturister til Sønderborg-området.

Masterplan for Handel og Turisme 2.0 er udarbejdet som en egentlig strategi med et dertilhørende handlekatalog. Med udgangspunkt i styrkepositionerne sætter de fire fokusområder rammen for både strategi og handlekatalog. Handlekataloget skal sikre koordinering af og ejerskab til indsatserne, og beskriver mulige handlinger i årene 2019-2022. I sammenhæng skal de bidrage til udvikling af turismen og handlen i Sønderborg Kommune.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Beslutning Udvalget for Kultur, Idræt, Handel og Turisme den 16-08-2018

Udvalget anbefaler indstillingen, med en beslutning om, at handlekataloget revideres inden byrådets behandling.

Fraværende:

Niels Ole Bennedsen

Christel Leiendecker

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Udvalget for Kultur, Idræt, Handel og Turismes anbefaling indstilles.

Bilag

Masterplan for Handel og Turisme 2.0

Handlekatalog til Masterplan for Handel og Turisme 2.0.pdf

Punkt 24: Godkendelse af regnskab for 2017 for Sønderborg Jordkøbsnævn

18/20088

Sagsresumé

Byrådet skal, jf. bekendtgørelse om Jordkøbsnævn, godkende Jordkøbsnævnets årsregnskab for 2017.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender:

- Jordkøbsnævnets årsregnskab for 2017.

Sagsfremstilling

Der er udarbejdet årsregnskab for 2017 for Sønderborg Kommunes Jordkøbsnævn. Regnskabet giver et samlet overblik over nævnets aktiviteter, og skal godkendes af byrådet.

Når regnskabet er godkendt skal det sendes til Miljø- og Fødevareministeriet samt de myndigheder og organisationer, der er repræsenteret i Jordkøbsnævnets bestyrelse.

I bilag 2 ”Sønderborg Jordkøbsnævn regnskab 2017” fremgår det under ledelsespåtegningen på side 3, at det er årsregnskabet for 2016, dette er en fejl årsregnskabet er for 2017.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Udvalget anbefaler indstillingen.

Bilag

Sønderborg Jordkøbsnævn Protokol 2017 underskrevet

Sønderborg Jordkøbsnævn Regnskab 2017 underskrevet

Punkt 25: Orientering af MED strukturen efter organisationsændringen februar 2018

18/1666

Sagsresumé

Med virkning fra den 1. februar 2018 blev organisationsstrukturen ændret i Sønderborg Kommune.

En af konsekvenserne af denne ændring er, at antallet af forvaltninger blev reduceret fra 5 til 4. I henhold til MED aftalen skal MED strukturen tilpasses i forlængelse af organisationsændringen.

Ledelsen fremlagde et forslag til tilpasning på mødet i HMU den 19. juni 2018. Dette forslag tager højde for, at der er samme antal medarbejder-og arbejdsmiljørepræsentanter i CMU'erne før og efter omorganiseringen.

Medarbejderrepræsentanterne i HMU fremlagde et alternativt forslag til ny struktur, der medfører en udvidelse i antallet af medarbejderrepræsentanterne i CMU'erne med 9, derudover foreslår medarbejderne at antallet af arbejdsmiljørepræsentanter i CMU'erne udvides med 1.

Beslutningen i HMU blev, at ingen af forslagene blev godkendt og at Direktionen orienterer Økonomiudvalget om situationen i august, herefter kommer sagen atter på dagsordenen i HMU.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Supplerende til medarbejdernes forslag kan anføres, at medarbejderne foreslår, at der oprettes et CMU i relation til Kommunaldirektørens Stabe, hvor der ikke hidtil har været et CMU.

Ræsonnementet bag ledelsens forslag til CMU struktur er, at MED organisationen fortsat skal repræsentere det samme antal kommunale medarbejdere som før organisationsændringen. På denne baggrund anses det ikke for hensigtsmæssigt at udvide antallet af medarbejder - og arbejdsmiljørepræsentanter i CMU'erne.

Det skal i øvrigt anføres, at der for at der i forbindelse med budget 2016 blev gennemført en effektivisering ift. MED organisationen samlet på i alt 2 mio. kr. Direktionen vurderer på denne baggrund, at det ikke vil harmonere med denne effektivisering, at udvide antallet af repræsentanter på CMU niveau med 10.

HMU har bl.a. til opgave, at tilpasse MED strukturen i de situationer, hvor der sker en ændring i kommunens organisation og/eller ledelsesstrukturen. HMU har kompetence til:

- At oprette eller nedlægge niveauer
- Indføre, øge eller reducere en formaliseret adgang til medindflydelse og medbestemmelse.

Det er HMU, der vurderer, om en ønsket tilpasning eller ændring ligger indenfor eller udenfor kompetencen, hvis HMU vurderer, at ændringerne ligger udenfor kompetencen nedsættes der i stedet et forhandlingsorgan til at gennemføre ændringerne. Dette består af repræsentanter fra de faglige organisationer og Sønderborg Kommune.

Hvis der ikke er enighed i HMU om vurderingen af kompetencen eller mht. indholdet i de ønskede ændringer er der følgende muligheder:

- KL og Forhandlingsfællesskabet kan inddrages
- HMU kan blive enige om, at MED aftalen – der også beskriver organiseringen – kan genforhandles i et forhandlingsorgan.
- Den lokale MED aftale kan opsiges – genforhandling vil herefter skulle ske ved nedsættelse af et forhandlingsorgan.

HMU har endnu ikke drøftet kompetenceforholdene i sagen, hvorfor det er uafklaret, hvilken løsning, der vælges i henhold til ovenstående.

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Taget til efterretning.

Bilag

CMU struktur 2018.pdf - CMU struktur 2018

Medarbejdersidens forslag CMU efter organisationsændringen

Punkt 26: Orientering om status på udmøntningsplan 2018-2021 august 2018

17/32363

Sagsresumé

Byrådet vedtog den 4. oktober 2017 kommunens budget for 2018-2021.

Forvaltningen har efterfølgende udarbejdet udmøntningsplan for budgettet, som dels definerer den udvalgmæssige og administrative forankring og dels danner grundlag for opfølgningen i løbet af året.

Økonomiudvalget orienteres, jf. delegationsplanen, at forvaltningerne har fremsendt status på udmøntningsplanens elementer.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at tage

- forvaltningernes status på udmøntningsplanen til efterretning

Sagsfremstilling

Den politiske budgetaftale for 2018-2021 indeholder for det første en række politisk prioriterede områder (budgetudvidelser), for det andet budgetforbedrende elementer (budgetreduktioner) samt, for det tredje, en række analyser, undersøgelser og lignende, der ønskes gennemført.

Med henblik på den fremadrettede udmøntning af budgettets elementer, godkendte aftalekredsen og Direktionen den 18. december 2018 udmøntningsplanen.

Status på udmøntningsplanen vil – i overensstemmelse med budgetforliget – blive fremlagt for Økonomiudvalget første gang den 21. februar 2018 og herefter hver anden måned.

Status på udmøntningsplanens enkelte elementer pr. august 2018 fremgår af bilag.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Bevillingsmæssige konsekvenser

Ingen

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Taget til efterretning.

Bilag

Opfølgning til udmøntningsplan 2018 - 2021 til august.pdf

Punkt 27: Orientering om ledelsesinformation 2018 - ultimo juli 2018 - Økonomiudvalg

18/12106

Sagsresumé

Ledelsesinformationen giver et overblik over, hvordan økonomien og aktiviteter ser ud for det enkelte udvalg i løbet af året.

Resultatet for Økonomiudvalgets område ultimo juli viser et forbrug på 324,6 mio. kr. svarende til 56 pct. af det korrigerede budget

På nuværende tidspunkt forventes budgettet for områderne under Økonomiudvalget overholdt.

Økonomiudvalget orienteres, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Fra og med april sker opfølgningen på ledelsesinformationen 2018 månedligt for de enkelte udvalg, hvor der gives en status og forventning til årsresultat.

Status på økonomien

Resultatet for Økonomiudvalgets område ultimo juli viser et forbrug på 324,6 mio. kr. svarende til 56 pct. af det korrigerede budget

Samlet set for Økonomiudvalgets område forventes budgettet at være i balance ved årets udgang.

På arbejdsskadeområdet var der i 2017 et markant merforbrug. Områdets udvikling følges derfor tæt.

Herudover er der nogle budgetmæssige udfordringer på politikområde 08 Redningsberedskab. Der pågår analyser for at afdække disse udfordringer.

Omfanget af og oplæg til håndtering af disse udfordringer følger.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Taget til efterretning.

Bilag

ØU LIS 2018 pr. ult. juli 2018

LIS 2018 del 2 - økonomiudvalget ult. juli 2018

Punkt 28: Orientering om ledelsesinformation 2018 – Ultimo juli 2018 - Byrådet

18/12106

Sagsresumé

Ved ledelsesinformationen for 2018 pr. ultimo juli 2018 viser driftsvirksomheden samlet set balance inden for et spænd på +/- 1 pct. af korrigeret budget.

Byrådet skal orienteres, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til økonomiudvalget, at Byrådet tager

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Ledelsesinformationen giver et overblik over, hvordan økonomien ser ud for det enkelte udvalg i løbet af året.

Opfølgning på ledelsesinformationen sker månedligt fra og med april i 2018 for de enkelte udvalg, hvor der gives en status og forventning til årsresultat.

Byrådet orienteres på overordnet niveau med udgangspunkt i de enkelte udvalgs forventninger.

Driftsvirksomheden

Det samlede driftsresultat ultimo juli 2018 viser et forbrug på knap 2,8 mia. kr. svarende til ca. 58 pct. af det korrigerede budget.

Samlet set forventer udvalgene, at budgettet – på kommuneniveau – vil udvise et merforbrug ved årets udgang, jf. nedenfor.

Driftsbudget fordelt pr. udvalg

Nettobudget i 1.000 kr.	Korr. budget 2018	Forbrug pr. 31.07.18	Forbrugs-pct. 31.07.18	Forvaltningens forventning om mindre/merforbrug	Afvigelse ift. korr. budget
Økonomi	579.168	324.555	56,0	Balance	
Arbejdsmarked	1.195.009	710.044	59,4	Balance	

og Integration

Børne- og uddannelse	1.132.777	711.561	62,8	Balance	4.000
Sundhed	456.296	195.167	42,8	Balance	
Erhverv	27.943	17.820	63,8	Balance	
Teknik- og miljø	272.179	160.839	59,1	Merforbrug	2.863
Kultur-, Idræt, Handel og turisme	102.751	66.340	64,6	Balance	
Social og Senior	1.065.212	615.589	57,8	Balance	
Drift i alt	4.831.335	2.801.914	58,0	Balance	6.863

Servicevækstrammen:

Det oprindelige budget på servicevækstområdet angiver sigtepunktet til servicevækstrammen 2018 for kommunerne. Sønderborg Kommunes servicevækstramme er på 3,272 mia. kr. i 2018.

Jævnfør det korrigerede budget 2018 (inkl. byrådsbeslutninger pr. 27. juni 2018) udgør serviceudgifterne i alt 3,331 mia. kr. Rammen er således overskredet med ca. 59 mio. kr.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har bemyndigelse til at sanktionere de kommuner, der ikke overholder servicevækstrammen, såfremt kommunerne under ét ikke overholder den aftalte servicevækstramme.

Regnskabssanktionen vil ske med 60 pct. individuelt og 40 pct. kollektivt.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Udvalget anbefaler indstillingen.

Bilag

Byrådet - LIS 2018 pr. ult. juli 2018

Punkt 29: Godkendelse af salg af projektejendom

17/11376

Sagsresumé

Sønderborg Kommune har fra den 30. april til den 25. juni 2018 haft et areal på Borgmester Andersens Vej i offentligt udbud.

I udbudsvilkårene er pris og projektbeskrivelse vægtet ligeligt. Der er opnået ét bud på arealet.

Forvaltningen indstiller, at budet forkastes. Dette begrundes med, at der i øjeblikket pågår et arbejde med at forny kommunens almene boligstrategi, hvor der skal træffes beslutning om den fremtidige udvikling af det almene boligmarked.

Sagen kan åbnes, når der er gennemført en handel på arealet evt. på baggrund af fornyet udbud.

Økonomiudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at

- afvise bud på Borgmester Andersens Vej

Sagsfremstilling

Arealet på Borgmester Andersens Vej har været udbudt til salg fra den 30. april til den 25. juni 2018.

Det har været vigtigt for Sønderborg Kommune, at udnyttelsen af arealet understøtter de intentioner og retningslinjer for bosætning, der er udstukket i den nyligt vedtagne kommuneplan. Hovedelementerne i strategien har været at sikre centralt beliggende ældrevenlige boliger samt understøtte fortætningen af bymidten. Derfor har arealet været udbudt med et vilkår om, at budgiver skulle fremsende et påtænkt skitseprojekt til grunden ud fra oplysninger om, at området fra kommunens side er tiltænkt fortætning af bymidten, med tæt lav bebyggelse eller etagebyggeri.

Sønderborg Kommune har forbeholdt sig retten til at forkaste indkomne tilbud.

Kommunen har kun modtaget ét bud på arealet fra Boligselskabet B42. De har fremsendt et skitseprojekt på 20 almene bolighuse i to etager og gjort købstilbuddet på grunden afhængig af, at Sønderborg Kommune godkender byggeriet inden for 5 år. Der ligger indbygget i dette tilbud, at det lovpligtige kommunale tilsagn udgøres af den tilbudte købsværdi, som i dette tilfælde beløber sig til 4.400.000,00 kr.

Projektet beskriver en ny type almenbolig, hvor anlægssummen er reduceret væsentligt. Der etableres kun køkken, bad, toilet og gulve. Resten er overladt til beboerne at indrette. Desuden lægges der op til, at beboerne selv varetager driften af udenomsarealer. B42 ønsker at lavindkomstgrupper sikres fortrinsret til boligerne.

Stadsarkitekten kan umiddelbart godkende principskitzen rent bebyggelsesmæssigt, både arkitektonisk og planmæssigt.

Forvaltningen indstiller, at tilbuddet forkastes. Begrundelsen er, at der i øjeblikket pågår et arbejde med at forny kommunens almene boligstrategi. Før der er truffet strategisk beslutning om vilkår for den fremtidige udvikling af det almene boligmarked, herunder økonomiske rammer, bør arealet ikke reserveres til dette formål. Beslutningen vil have den konsekvens, at arealet skal sælges ved fornyet udbud.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Godkendt.

Bilag

Kort med boliger fra udbudsvilkår Borgmester Andersens Vej

Principskitse tilbud B42

Budjournal Borgmester Andersens Vej

Punkt 30: Godkendelse af salg af fire projektejendomme

17/11376

Sagsresumé

Sønderborg Kommune har fra den 30. april til den 25. juni 2018 haft fire projektejendomme til salg i offentligt udbud. Det drejer sig om følgende ejendomme, alle 6400 Sønderborg:

- Den tidligere vandværksbygning, Damgade 90, Ulkebøl
- Havbogade 38, Sønderborg
- Den tidligere børnehave i Ullerup, Rosenvej 41, Ullerup
- Dybbøl Bygade 58, Dybbøl.

Ejendommene har være udbudt ud fra et kriterium om salg til det højeste indkomne bud. Der er modtaget bud på alle ejendomme.

Sagen kan åbnes, når alle handler er gennemført.

Økonomiudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at godkende

- at følgende ejendomme sælges til højeste indkomne bud:
  - Damgade 90, Ulkebøl
  - Havbogade 38, Sønderborg
  - Rosenvej 41, Ullerup
  - Dybbøl Bygade 58, Dybbøl.

Sagsfremstilling

Udbudsprocessen for salg af projektejendomme er afsluttet, og der er opnået bud på alle ejendomme.

Damgade 90

Ejendommen er et tidligere vandværk. Forvaltningen har modtaget tre bud. Det højeste bud lyder på 512.000 kr. Byder ønsker at omdanne den ene vandværksbygning til beboelse.

Der er i udbudsmaterialet gjort opmærksom på, at kommunen skal have mulighed for at undersøge og udtage podekviste fra frugtplantagen.

Havbogade 38

Forvaltningen har modtaget ni bud. Højeste bud er på 555.001 kr. Byder ønsker at opføre et hus på grunden.

Rosenvej 41

Den tidligere børnehave i Ullerup. Forvaltningen har modtaget to bud. Det højeste bud lyder på 175.000 kr. Byder ønsker at indrette ejendommen til beboelse samt liberalt erhverv.

Dybbøl Bygade 58

Forvaltningen har modtaget ét bud, der lyder på 545.000 kr. Byder ønsker at opføre seks til ni lejeboliger eller lignende.

Af bilaget "Budjournal" fremgår alle indkomne bud på ejendommene.

Forvaltningen vurderer, at de indkomne bud afspejler ejendommenes markedsværdi.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Godkendt, idet Rosenvej 41, Ullerup skal genudbydes.

Bilag

Budjournal

Punkt 31: Køb af ejendommen

18/31389

Sagsresumé

Siden kommunens aftenskolepolitik blev vedtaget i 2010, har kommunen haft som mål at samle alle kommunens aftenskoler i ét fælles hus. Derfor har der igennem længere tid været arbejdet med at finde en varig løsning.

Efter at Teknikum-grunden er overgået til boligformål, har kommunen fået mulighed for at overtage restgrunden inkl. de bygninger, der indtil 2017 husede Sønderborg Friskole.

Bygningerne vil være egnede til at opfylde målet om at samle aftenskolerne i samme hus.

Samtidig med, at kommunen køber ejendommen på Voldgade 3, sælger kommunen erhvervsarealer i området Sønderborg Nord på Ingolf Nielsens Vej. Arealerne har været i udbud i længere tid, men indtil videre har interessen for køb været begrænset. Dette salg dækker udgifterne til køb af Voldgade 3.

Sagen kan åbnes, når handlen er endelig.

Økonomiudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at godkende, at

- købe ejendommen Voldgade 3, Sønderborg, del af matr. nr. 726 Sønderborg på ca. 2700 m² for 4,5 mio. kr. ex. moms.
- sælge et areal på Ingolf Nielsensvej til – 4 mio. kr.
- afsatte midler på 0,5 mio. kr. til husleje på Voldgade udgår

Sagsfremstilling

Under budgetforliget for 2018 blev det besluttet, at undersøge mulighederne for at etablere Aftenskolernes Hus i Sønderborg. Beslutningen har baggrund i den aftenskolepolitik, som kommunen vedtog i 2010.

Forvaltningen har i dialog med Aftenskolernes Samråd oplistet nogle krav til Fælleshusets kvaliteter, der er nødvendige for at sikre målsætningen af politikken. Kravene består blandt andet af tidssvarende og handicapvenlige undervisningslokaler, kontorfaciliteter og fælles opholdsrum med tilhørende køkkenfaciliteter.

Efter at Teknikum-grunden er overgået til boligformål, har kommunen fået mulighed at overtage restgrunden inkl. de bygninger, der indtil 2017 husede Sønderborg Friskole.

Bygningen opfylder umiddelbart de krav, som kræves for at udvikle rammerne for aftenskolevirksomhed i overensstemmelse med politikken. Bygningen er i forvejen lokalplanlagt til undervisningsformål. Ifølge lokalplanen må

området kun anvendes til offentlige formål (Sønderborg Teknikum)- offentlige formål- byggeri til undervisningsformål mv. friarealer og parkering, så der skal enten gives en varig dispensation til lokalplanen eller laves et lokalplantillæg.

Samtidig med, at kommunen køber ejendommen på Voldgade 3, sælger kommunen erhvervsarealer for et tilsvarende beløb i området Sønderborg Nord på Ingolf Nielsens Vej. Arealerne har været i udbud i længere tid, men indtil videre har interessen for køb været begrænset. Dette salg dækker udgifterne til køb af Voldgade 3.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at hvis indstillingen godkendes, skal der gives følgende bevillinger:

- Anlægsbevilling samt rådighedsbeløb på 4,5 mio. kr. til købet af Voldgade
- Anlægsbevilling samt rådighedsbeløb på -4 mio. kr. til salg af areal på Ingolf Nielsensvej
- Tillægsbevilling til driften på -0,5 mio. kr. (reduktion) vedrørende afsatte midler til husleje på Voldgade.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år 2018	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift		-500			
Anlæg/ Rådighedsbeløb					
- Køb af Voldgade	05.99	4.500			
- Salg af areal på Ingolf Nielsensvej	05.99	-4.000			
Finansiering via:					
Drift andetsteds					
Afsat rådighedsbeløb					
Låneoptagelse					
Afdrag og renter af nye lån					
Kassebeholdning	03	0			

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Godkendt.

Bilag

Kort Voldgade 3 Sønderborg.pdf

Punkt 32: Godkendelse af udbud af areal

18/32502

Sagsresumé

Den 21. marts 2018 besluttede kommunen at sætte en stor del af det udlagte erhvervsareal imellem Glansager og Vollerup til salg. Tilbage i området er matr.nr. 317, Vollerup, Ulkebøl, som endnu ikke er sat til salg. Det skal derfor besluttes, om kommunen skal udbyde restarealet til salg.

Sagen kan åbnes, når et salg af matriklen er afsluttet.

Økonomiudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget af godkende:

- at matr.nr. 317, Vollerup, Ulkebøl, udbydes til salg.
- mindsteprisen for arealet fastsættes til 25 kr./m²

Sagsfremstilling

Siden hovedparten af arealet ved Glansager har været udbudt til salg til solceller og et nyt erhvervsområde, har forvaltningen været i dialog med de virksomheder, der støder op til matr. nr. 317, Vollerup, Ulkebøl. Matr.nr. 317, Vollerup, Ulkebøl er den sidste del af det lokalplanlagte erhvervsområde mellem Mømmarkvej og Skovbyvej (Glansager).

Forvaltningen har holdt møder med to af virksomhederne, som er interesseret i at købe hele eller dele af arealet.

Arealet udbydes med mulighed for enten at byde på hele eller dele af arealet.

Området er i kommuneplanen udlagt til erhverv.

Området vil ikke blive byggemodnet før et salg.

Forvaltningen ønsker derfor at udbyde matr. nr. 317, Vollerup, Ulkebøl. Den skønnede markedspris vurderes til 25 kr./m², på baggrund af det seneste salg i området.

Nye erhvervsarealer skal inden salg udbydes i minimum 14 dage, jf.

bekendtgørelsen om offentlig udbud.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Et flertal i Økonomiudvalget bestående af Erik Lauritzen (A), Niels Ole Bennedsen (A), Stephan Kleinschmidt (S), Peter Hansen (V), Stefan Lydal (O), Jesper Smaling (A), Aase Nyegaard (L) og Tage Petersen (V) godkender indstillingen. Jan Prokopez Jensen (A) stemmer imod.

Bilag

Kort over matriklen

Punkt 33: Godkendelse - finansiering af Ungehuset Mejeriet

18/28743

Sagsresumé

Det nye Ungehus, der skal opføres i det gamle mejeri på Løngang, er løbet ind i økonomiske- og tidsplansmæssige udfordringer på grund af uforudsete funderings- og forureningsproblemer på byggegrunden samt stigende priser.

Det betyder, at projektet skal tilføres yderligere 5,14 mio. kr. for at det fremlagte projekt kan realiseres. Forvaltningen har derfor undersøgt en række muligheder og fremlægger løsningsforslag for den videre fremrykkervej i projektet.

Udvalget for Kultur, Idræt, Handel og Turisme har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Kultur, Idræt, Handel og Turisme, at godkende et af følgende løsningsforslag

1. Den manglende finansiering på 5,14 mio. kr. indgår i udvalgets budgetforhandlinger 2019-2022, eller
2. Projektet revurderes i forhold til placering og udbudsform med henblik på, at realisere projektet indenfor den afsatte bevilling på 10 mio. kr.

Sagsfremstilling

Opførslen af Sønderborg Kommunes nye Ungehus på Løngang er løbet ind i økonomiske- og tidsplansmæssige udfordringer på grund af uforudsete funderings- og forureningsproblemer på byggegrunden.

En geoteknisk undersøgelsesrapport fra Sloth Møller udført i marts 2018 fastslår, at der både er en del forurening på byggegrunden samt, at der bør foretages ekstra fundering af Ungehuset. Sloth Møller anbefaler, at der udføres et terrændæk som et selv bærende dæk på brøndfundering. Dette har en negativ indvirkning på både økonomien og tidsplanen for Ungehuset.

Resultat af licitation

Forvaltningen har afholdt licitation på Ungehuset. 7 entreprenører har afgivet bud på opgaven, hvoraf 2 entreprenører efterfølgende har meldt fra. Det laveste tilbud er fra Hjortgaard Byggeri. Forvaltningen har efterfølgende indledt forhandlinger med entreprenør for at finde besparelser i projektet. De fundne besparelser vil ikke ændre på arkitekturen eller have indflydelse på brugen af huset. De største besparelser er fundet ved at ændre i materialer, samt ved at flytte teknikrummet fra kælderen. Tilbuddet fra entreprenør gælder frem til den 1. oktober 2018.

Det samlede anlægsbudget for projektet ser dermed således ud:

	Kr. excl moms
Håndværkerudgifter	11.728.736 kr.
Grunddudgift	165.000 kr.
Rådgiverudgifter	965.000 kr.

Diverse omkostninger	722.655 kr.
Uforudsete omkostninger	1.407.448 kr.
Kunst	150.000 kr.
Samlet anlægsbudget	15.138.839 kr.

Det samlede anlægsbudget er i alt 15,14 mio. kr. Byrådet har allerede afsat 10 mio. kr. til projektet. For at det eksisterende projekt kan realiseres skal projektet yderlig tilføres 5,14 mio. kr.

I budgettet er der afsat 1.407.000 kr. til uforudsete udgifter. Baggrunden herfor er, at der erfaringsmæssigt altid er uforudsete omkostninger forbundet med byggeprojekter. I dette projekt kunne der opstå ekstra omkostninger til jord- og kloakforhold, idet disse ikke på nuværende tidspunkt er endelig afklaret. Det er først i forbindelse med selve gravearbejdet at disse forhold bliver endelig kendte.

Ekstraudgifterne til projektet er fordelt således:

	Kr. excl moms
Ekstra fundering af bygningen	1.350.000 kr.
Uforudset forurening på grunden	600.000 kr.
Rådgivning og diverse omkostninger	750.000 kr.
Prisstigninger	2.296.000 kr.
Kunst	144.000 kr.
Samlede ekstraudgifter	5.140.000 kr.

Forvaltningen kan i øvrigt oplyse at håndværkerpriser generelt er markant stigende, hvilket også kan aflæses i licitationsresultatet.

Et løsningsforslag vil være at, den manglende finansiering på 5,14 mio. kr. tages med i udvalgets budgetforhandlinger.

Tidsplan for projektet

I øjeblikket er det fremlagte projekt forsinket efter den oprindelige tidsplan, idet der efter planen skulle være skrevet kontrakt med entreprenør i maj måned. Såfremt der snarligt findes en løsning på finansieringen af projektet, kan Ungehuset stå færdig medio forår 2019.

Revurdering af projektet

En anden mulighed er, at forvaltningen revurderer udbudsformen med henblik på at realisere projektet indenfor den afsatte bevilling på 10 mio. kr. Denne løsning vil dog få økonomiske- og tidsplansmæssige konsekvenser for projektet. Kommunen er forpligtet af allerede indgået rådgiveraftaler, hvilket betyder at den nuværende bevilling på 10 mio. kr. reduceres. Herudover skal der stadig i projektet tages højde for forureningsproblemet samt en ekstra fundering af huset. Et andet alternativ er at undersøge om Ungehuset kan placeres i en anden eksisterende bygning. Dette kan dog få betydning for synergien mellem Ungehuset og Sønderborg Hus.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Udvalget for Kultur, Idræt, Handel og Turisme den 16-08-2018

Ikke godkendt, idet udvalget indstiller til Byrådet, at godkende at de 5,14 mio. kr. finansieres via kassetræk i 2018.

Fraværende:

Niels Ole Bennedsen

Christel Leiendecker

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Udvalget for Kultur, Idræt, Handel og Turismes anbefaling godkendes ikke.

Økonomiudvalget indstiller til Byrådet at der fastsættes en byggeramme på 14 mio. kr.

Punkt 34: Godkendelse af model for konkurrenceudsættelse

17/8334

Sagsresumé

Social- og Seniorudvalget drøftede 15. marts og 8. maj 2018 konkurrenceudsættelse vedrørende driften af Dalsmark Plejehjem.

På mødet 8. maj 2018 deltog Strategi- og Udbudschef Søren Jensen med henblik på at belyse spørgsmål og potentialer i forhold til et eventuelt udbud.

På baggrund af drøftelserne skal Social- og Seniorudvalget træffe beslutning om, hvilken af følgende tre muligheder, der indstilles til godkendelse i Byrådet:

1. Driftsaftalen skal sendes i udbud.
2. Driftsopgaven skal hjemtages.
3. Forvaltningen skal tage kontakt til Danske Diakonhjem med henblik på salg af bygningerne til Danske Diakonhjem.

Sagen kan åbnes, når Byrådet har godkendt model for konkurrenceudsættelse.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Social- og Seniorudvalget at træffe beslutning om, hvilken af følgende tre muligheder, der indstilles at Byrådet godkender:

1. at driftsaftalen sendes i udbud, eller
2. at driftsopgaven hjemtages, eller
3. at forvaltningen tager kontakt til Danske Diakonhjem med henblik på salg af bygningerne til Danske Diakonhjem.

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommune indgik pr. 1. januar 2007 driftsaftale med Danske Diakonhjem om drift af Dalsmark Plejehjem.

Da uopsigelighedsperioden udløb pr. 31. december 2016 fik Sønderborg Kommune i sommeren 2016 udarbejdet en juridisk vurdering af, hvorvidt Sønderborg Kommune ville være berettiget til at fortsætte driftsaftalen med Danske Diakonhjem, eller om kommunen er forpligtet til enten at udbyde eller hjemtage opgaven. Den juridiske vurdering fastslår, at Sønderborg Kommune er forpligtet til enten at udbyde driftsopgaven eller at hjemtage opgaven med drift af Dalsmark Plejehjem.

Der er tre muligheder for den fremtidige drift af Dalsmark Plejehjem:

1. sende driftsaftalen i udbud

2. hjemtage driftsopgaven
3. salg af bygningerne til Danske Diakonhjem.

1. Sende driftsaftalen i udbud

Ønsker Sønderborg Kommune at fortsætte med en privat leverandør, skal driften af Dalsmark Plejehjem i offentligt udbud. Dalsmark Plejehjem får i dag tildelt budget efter tildelingsmodellen på samme vilkår som kommunens øvrige plejecentre, jf. godkendt tildelingsmodel Seniorudvalget 29. november 2017, punkt 5. Derudover får Dalsmark Plejehjem et administrationsgebyr på 320.000 kr. Dette gebyr får kommunens plejecentre ikke, da de betjenes af den centrale administration i Sønderborg Kommune (løn, it, udvikling etc.).

Der er flere muligheder ved et udbud:

- a) Sønderborg Kommune kan vælge udelukkende at fokusere på administrationsgebyret, hvor alt andet er lige i udbuddet, hvilket vil sige, at leverandøren får midler på samme vis som i dag, og hvor udbuddet skal omhandle prisen på administration af plejehjemmet.
- b) Sønderborg Kommune kan udarbejde kravspecifikationer, hvor udbuddet vil fokusere på prisen for udførsel af den specifikke opgave.
- c) Sønderborg Kommune kan udarbejde minimums kravspecifikationer, hvor udbuddet vil fokusere på en kombination af kvalitet og pris.

Det kan på nuværende tidspunkt ikke vurderes, hvorvidt der vil være en økonomisk gevinst ved at sende driften af Dalsmark i udbud. Størrelsen på en eventuel økonomisk gevinst vil være afhængig af, hvor højt Sønderborg Kommune vægter kvaliteten i forhold til prisen, samt hvilken af ovenstående modeller, der benyttes.

Eksempler på private leverandører er Danske Diakonhjem, OK-Fonden og Fonden Mariehjemmene.

2. Hjemtagning

Da Dalsmark Plejehjem i dag drives på samme vilkår som de kommunale plejecentre, vil der ved en hjemtagning derfor udelukkende være et spørgsmål om hvor stor besparelse, der vil være på administration i forhold til de 320.000 kr.

Forvaltningen forventer ikke, at administrationen af yderligere et plejecenter vil medføre udgifter til ekstra personale. Sønderborg Kommune vil skulle overtage følgende, hvor der kan være omkostninger i form af fx licenser eller gebyrer:

- Boligadministration
- Lønkørsler
- Vagtplaner

3. Salg af bygningerne

Sønderborg Kommune kan derudover vælge en tredje mulighed ved at indgå dialog med Danske Diakonhjem om salg af bygningerne til Danske Diakonhjem med henblik på, at de opretter friplejeboliger. Det kan få en negativ betydning for

Sønderborg Kommunes samlede kapacitet af plejeboliger, da et friplejecenter selv kan beslutte hvilke kommuner, de indgår aftaler med.

Fordele ved friplejeboliger:

- Eventuel indtægt fra salg af bygninger.
- Borgere får mulighed for tilkøb af ydelser ud over det visitationen dækker.

Ulemper ved friplejeboliger:

- Risiko for, at kommunen ikke kan leve op til plejeboliggarantien uden anvisningsretten.
- Udgifter til sygepleje til alle borgere, også udenbys, skal dækkes af Sønderborg Kommune. Dette gælder også for kommunens egne plejecentre, men idet der er tale om friplejebolig, er erfaringen, at der vil være flere udenbys beboere end på kommunens egne plejecentre.

Generelt er det forvaltningens vurdering, at udgifterne til gennemførelse af et udbud eller hjemtagning vil være stort set på samme niveau.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Der er foretaget en screening af forslaget sundhedsmæssige konsekvenser. Der vurderes ikke at være sundhedsmæssige konsekvenser.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at nærværende sag ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Social- og Seniorudvalget den 16-08-2018

Udvalget indstiller, at driftsopgaven hjemtages, og at medarbejdere og ledere virksomhedsoverdrages til Sønderborg Kommune.

For stemte: Preben Storm (A), Dieter Jessen (S), Svend Erik Petersen (A), Ganeswaran Shanmugaratnam (A), Charlotte Riis Engelbrecht (A)

Imod stemte: Peter Thomsen (V)

Fraværende:

Dorthe Mehlberg

Beslutning Økonomiudvalget den 22-08-2018

Et flertal i Økonomiudvalget bestående af Erik Lauritzen (A), Niels Ole Bennedsen (A), Stephan Kleinschmidt (S), Jesper Smaling (A), og Aase Nyegaard (L) anbefaler at Social- og Seniorudvalgets anbefaling indstilles.

Imod stemmer Peter Hansen (V), Tage Petersen (V), og Stefan Lydal (O).

Punkt 35: Lukket: Generel orientering

18/3132